

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

(ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αίτια και πολιτική αντιμετώπιση εν μέρους
της πολιτείας

ΒΙΟΛΙΔΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΠΑΤΡΑ 01.03.90

ΑΦΙΟΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

704

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α
=====

ΜΕΡΟΣ Α
=====

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΕΝΟΙΑ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α :

- α) Η μορφή του δημόσιου τομέα την δεκαετία του '70
- β) Η μορφή του ιδιωτικού τομέα την δεκαετία του '70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β :

- α) Έννοια της προβληματικής επιχείρησης
- β) Πότε εμφανίζεται το πρόβλημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ :

Τα είδη των προβληματικών επιχειρήσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ :

Οι πηγές χρηματοδότησης της λειτουργίας των επιχειρήσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε :

- α) Παράγοντες και αίτια που οδήγησαν στην προβληματικότητα.
- β) Βασικά αίτια που οδήγησαν στην κρίση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ :

Ειδικότερα τα αίτια που οδήγησαν τον ιδιωτικό τομέα στην κρίση.

- α) Παράγοντες και αίτια που αποδίδονται στον κρατικό φορέα
- β) Παράγοντες και αίτια που αποδίδονται στις ίδιες τις επιχειρήσεις
- γ) Παράγοντες και αίτια της κρίσης που αποδίδονται στο πιστωτικό σύστημα.

ΜΕΡΟΣ Β
=====

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ :

Τα μέτρα για την εξεύγανση των προβληματικών επιχειρήσεων
Νομος 876/1979

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η :

Νομος 323/1981

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ :

Ο Ο.Α.Ε και οι προβληματικές επιχειρήσεις.
α) Εισαγωγή
β) Νόμος 1386/1983

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι :

Η κατάσταση των προβληματικών επιχειρήσεων απο την εφαρμογή του νόμου 1386 μέχρι σήμερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ :

Η κατάσταση όπως δημιουργήθηκε στις αρχές του 1990.

Η Κατάσταση της Οικονομίας την Δεκαετία του 1970

Γιά να αναφερθούμε στην έννοια των προβληματικών επιχειρήσεων και στα αίτια που τις οδήγησαν σε αυτήν την κρίση, πρέπει πρώτα να χωρίσουμε μία δεκαετία πίσω και να δούμε την κατάσταση που επικρατεί στην Ελληνική Οικονομία και την πορεία των επιχειρήσεων βιομηχανικών και μή.

Παρατηρώντας λοιπόν την πορεία της Ελληνικής Οικονομίας βλέπουμε πως δεν υπάρχει μία σταθερή οικονομική πολιτική όσον αφορά τον δημόσιο τον ιδιωτικό τομέα και το πιστωτικό σύστημα.

α. Η Μορφή του Δημοσίου Τομέα την Δεκαετία του '70.

Στον δημόσιο τομέα επικρατεί επενδυτική στασιμότητα σε όλες τις κρατικές επιχειρήσεις και ακολουθείται μία ξέφρενη πορεία προσλήψεων σε όλους τους κλάδους.

Επιχειρήσεις που λειτουργούν με απαρχαιωμένα μέσα παραγωγής, χωρίς σταθερή οικονομική πολιτική και σκοπό.

Αυτή η κατάσταση σε συνδυασμό με την διεθνή οικονομική κρίση της δεκαετίας που όπως ήταν φυσικό επηρέασε και την χώρα μας, οδήγησαν τον δημόσιο τομέα σε υπερχρέωση και τις επιχειρήσεις που πλαισιώνονται από εκατοντάδες υπάλληλους χωρίς επαγγελματική συνείδηση, και χωρίς την παραμικρή αίσθηση ευθύνης προς τον πολίτη, που υποτίθεται πως υπηρετούν σαν κρατικοί υπάλληλοι.

Υπερχρεωμένες λοιπόν επιχειρήσεις που διέπονται από ένα φοβερό σύστημα γραφειοκρατίας και υδροκεφαλισμού.

β. Η Κατάσταση στον Ιδιωτικό Τομέα

Η κατάσταση στον ιδιωτικό τομέα βρίσκεται σε χειρότερη μοίρα και σε αυτό συνέβαλαν οι παρακάτω παράγοντες.

1. Η άστατη οικονομική πολιτική του κράτους στην δεκαετία, χωρίς την ύπαρξη μακροχρόνιων επενδυτικών προγραμμάτων που θα οδηγούσαν τον ιδιωτικό τομέα σε καινούργιες μορφές παραγωγής και δραστηριότητας, που θα έθεταν την ανάλογη υποδομή στις επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν επί ίσοις όροις τις απαιτήσεις της οικονομικής αγοράς στην οποία έχουν αρχίσει και εισβάλλουν τα ξένα προϊόντα που υπερτερούν σε ποιότητα - ποσότητα και τιμή.

Επίσης αυτή η άστατη μορφή οικονομικής πολιτικής και η ανυπαρξία επενδυτικών προγραμμάτων δημιουργεί προβλήματα και στις λίγες Ελληνικές επιχειρήσεις που εξάγουν στο εξωτερικό τα προϊόντα τους, γιατί δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν το

κόστος μεταφοράς και την ποιότητα συσκευασίας των ξένων προϊόντων.

Έτσι λοιπόν βλέπουμε μία υποβάθμιση των Ελληνικών προϊόντων στις ξένες αγορές, αλλά και στην ντόπια εγχώρια αγορά.

2. Οι διεθνείς οικονομικές κρίσεις έχουν αντίκτυπο και στον ιδιωτικό τομέα στον οποίο δεν υπάρχει η ανάλογη υποδομή και ικανά οικονομικά στελέχη να αντιμετωπίσουν αυτά τα διεθνούς επιπέδου προβλήματα.
 3. Έλλειψη οποιασδήποτε μορφής Marketing και Management, αποτέλεσμα της οποίας είναι η επικράτηση των ξένων προϊόντων στην Ελληνική αγορά.
 4. Η επενδυτική στασιμότητα μαζί με την αδυναμία διεύρυνσης της βιομηχανίας σε νέους κλάδους καθοριστικούς για τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς οδηγούν την χώρα στην αποβιομηχανοποίηση.
 5. Το ενδιαφέρον του Έλληνα επιχειρηματία ο οποίος κατευθύνεται προς το εύκολο και προσωπικό κέρδος, δημιουργεί επιχειρήσεις χωρίς μελλοντική υποδομή, χωρίς τα ικανά οικονομικά στελέχη που θα οδηγήσουν την επιχείρηση σε υψηλά επίπεδα παραγωγής και ανταγωνισμού έτσι ώστε να δώσουν κίνητρα και ώθηση στην νεκρή οικονομία της χώρας μας.
- Όλοι αυτοί οι παράγοντες επηρέασαν αρνητικά την πορεία των ιδιωτικών επιχειρήσεων και οδήγησαν πολλές από αυτές στο στάδιο της προβληματικότητας και της υπερχρέωσης.

Δημιουργήθηκαν λοιπόν οι "προβληματικές επιχειρήσεις" που απασχόλησαν και απασχολούν μέχρι και σήμερα όλους τους πολιτικούς και οικονομικούς παράγοντες της χώρας και επιβάρυναν τον ήδη επιβαρυσμένο κρατικό προϋπολογισμό με ένα σεβαστό αριθμό δισ. μέχρι και σήμερα.

Στην συνέχεια θα εξετάσουμε τα ειδικότερα αίτια που δημιούργησαν τις προβληματικές επιχειρήσεις και τα προγράμματα που για να αντιμετωπιστεί αυτή η κρίση στον ιδιωτικό τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΝΝΟΙΑ

Σαν προβληματική επιχείρηση θα ορίσουμε εκείνη την επιχείρηση η οποία εμφανίζεται σαν υπερχρεωμένη και η οποία αδυνατεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της μέσα στις υφιστάμενες συνθήκες επιχειρηματικής δράσης, σε εγχώριο ή διεθνές επίπεδο, και στα πλαίσια του χρηματοδοτικού συστήματος της χώρας.

Εδώ μπορούμε να διαχωρίσουμε τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ως εξής :

- α. Υποχρεώσεις προς πιστωτές είτε αυτή είναι κάποια τραπεζα ή κάποιος προμηθευτής - πιστωτής.
- β. Υποχρεώσεις μισθώσεως προς το υπαλληλικό και εργατικό προσωπικό της επιχείρησης.
- γ. Υποχρεώσεις προς δημόσιους φορείς (εφορία, ασφαλιστικά ταμεία, κ.λ.π.)
- δ. Λοιπές υποχρεώσεις ως προς τρίτους.

2. ΠΟΤΕ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Το φαινόμενο της υπερχρέωσης των επιχειρήσεων και η αδυναμία τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους έχει βαθύτερες ρίζες από την δεκαετία του '70.

Κατά την μεταπολεμική περίοδο - δηλαδή την δεκαετία του 1950 - η κατάσταση στην αγορά εμφανίζεται εκρηκτική.

Όπως είναι γνωστό στην περίοδο αυτή δόθηκε οικονομική βοήθεια από την Αμερική μέρος της οποίας χρησιμοποιήθηκε για την δανειοδότηση βιομηχανικών επιχειρήσεων, με σκοπό την ανασυγκρότηση και την ανάπτυξή τους.

Τα δάνεια αυτά χορηγήθηκαν από την κεντρική επιτροπή δανείων και την Τράπεζα Ελλάδος.

Η έλλοπη μηχανισμού και πλαισίου προγραμματισμού και ελέγχου των πιστώσεων αλλά και μία πολιτική ανοχής απέναντι στις οφειλόμενες επιχειρήσεις, δημιούργησε το πρόβλημα των "παχωμένων πιστώσεων".

Στην συνέχεια η κατάσταση οδηγήθηκε στο πάγωμα των κάθε κατηγορίας υποχρεώσεων των επιχειρήσεων την 5ετία 1952-56. Γι αυτό δημιούργησε μία γενική αναστάτωση στην αγορά.

Για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης ψηφίστηκε το ν.δ. 3562/56 "περί υπαγωγής ανωνύμων εταιριών υπό την διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών και θέσεως αυτών υπο ειδική εκκαθάριση" που με το ν.δ. 22/28-12-56 επεκτάθηκε στις Ο.Ε. και Ε.Ε.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του ν.δ. 3562/56 το πάγωμα των πιστώσεων έχει σαν αιτία την αλόγιστη και επιπόλαιη πολιτική των προηγούμενων πιστώσεων.

Όμως η έκταση εφαρμογής αυτού του νομοθετήματος υπήρξε περιορισμένη και οι "παγωμένες πιστώσεις" αντιμετωπίστηκαν με διαδοχικές ρυθμίσεις και παρατάσεις.

Λιακόπουλος Θ.

Συλλογικές διαδικασίες ικανοποιήσεις των πιστωτών και εξυγίανση των επιχειρήσεων

Η περίοδος μετά το 1956 είχε πολύ περιορισμένες επενδύσεις και μάλιστα σε τομείς που θα μπορούσαν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας.

Αναφέροντας μερικές, μπορούμε να επισημάνουμε τις επενδύσεις στα Ελληνικά Ναυπηγεία, στα Διυλιστήρια Ασπροπύργου, στην βιομηχανία ζάχαρης, στην ESSO, στην Α.Ε.ΒΑΛ, στο Αλουμίνιο της Ελλάδας, στην τσιμεντοβιομηχανία ΤΙΤΑΝ - ΗΡΑΚΛΗΣ, στα πετρέλαια MOTOR - OIL, στα λιπάσματα Μποδοσάκη, στην κλωστουφαντουργία Πειραική - Πατραϊκή, στην Ε.Α.Β. (Δημόσιος Τομέας) στην ΕΘΥΛ, στην χαλυβουργία, στην χημική βιομηχανία Βορείου Ελλάδας και στην κλωστουφαντουργία ΑΙΓΑΙΟ.

Στην συνέχεια όμως οι συνέπειες των ενεργειακών κρίσεων και η άνοδος των επιτοκίων σε συνδυασμό με την άστατη κρατική οικονομική πολιτική και την απρογραμμάτιστη πορεία των επιχειρήσεων οδήγησαν στην μεγάλη βιομηχανική κρίση της δεκαετίας του '70.

Χαρακτηριστικά σημεία αυτής περιόδου είναι η κακή διαχείριση είτε από πλευράς κράτους είτε από πλευράς επιχειρήσεων, η μη λειτουργία του χρηματιστηρίου, η έλλειψη οργάνωσης, η διατήρηση στατικής δομής και προσανατολισμού της επιχείρησης μέσα σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, η έντονη γραφειοκρατία και τέλος η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση της παραοικονομίας.

Παπαδόπουλος Αθ.

Οικονομικός Ταχυδρόμος 9/5/85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εδώ θα ήταν σκόπιμο να διαχωρίσουμε τις προβληματικές επιχειρήσεις σε δύο μεγάλες κατηγορίες.

- α. Επιχειρήσεις των οποίων η επιβίωση έχει καταστεί προβληματική με την έννοια ότι τα προϊόντα τους έχουν παύσει να έχουν ζήτηση από την αγορά ή εξαιτίας του απαρχαιωμένου τεχνολογικού κεφαλαίουχικού του εξοπλισμού και σε συνδυασμό με το αναποτελεσματικό management, έχουν καταστεί ανίκανες να αντιμετωπίσουν το εγχώριο και ξένο ανταγωνισμό στα προϊόντα τους.
- β. Οι υπερχρεωμένες επιχειρήσεις δηλαδή εκείνες που το πρόβλημά τους συνίσταται στην έλλειψη ρευστότητας για την αντιμετώπιση των ληξηπρόθεσμων υποχρεώσεών τους και διαθεσίμων κεφαλαίων εργασίας για την διεξαγωγή της παραγωγικής τους διαδικασίας.

Ερευνητής

Η πραγματική λύση του προβλήματος των προβληματικών βιομηχανικών επιχειρήσεων
Οικονομικός Ταχυδρόμος 11/8/83

Η δεύτερη έννοια των προβληματικών επιχειρήσεων αρχίζει και παίρνει σοβαρές διαστάσεις στην δεκαετία του 1970.

Εδώ θα διαχωρίσουμε πάλι την έννοια των προβληματικών επιχειρήσεων σε δύο τομείς.

- α. Τις βιώσιμες προβληματικές επιχειρήσεις οι οποίες είναι που παρουσιάζουν οικονομικό και κοινωνικό ενδιαφέρον με την έννοια ότι αφενός, οικονομικά αξιολογούμενη εκτιμάται θετικά για την οικονομία της χώρας, αφετέρου δε η διατήρησή της είναι απαραίτητη για κοινωνικούς λόγους.

Στην κατηγορία αυτή μπορούμε να κατατάξουμε την κατηγορία των υπερχρεωμένων προβληματικών επιχειρήσεων γιατί τα προϊόντα τους ή οι υπηρεσίες που παρέχουν εξακολουθούν να έχουν ζήτηση στην αγορά, και οι οποίες κάτω από σωτές συνθήκες εξυγίανσης μπορούν να προσφέρουν οικονομικό και κοινωνικό όφελος στην χώρα μας.

- β. Τις μη βιώσιμες προβληματικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν αρχίσει ήδη να παρουσιάζουν λειτουργικές ζημιές, χαμηλή παραγωγικότητα, τα προϊόντα τους δεν είναι ανταγωνιστικά στην αγορά και λειτουργούν σε κορεσμένους κλάδους.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ
19/1/86

Οι μη βιώσιμες επιχειρήσεις όπως συμπεραίνεται από την έννοιά τους δεν έχουν μελλοντική πορεία και συνεπώς πρέπει να κλείσουν και να μπουν στην φάση της εκκαθάρισης.

Συνέπεια τούτου η υποχρεωτική μέριμνα του κράτους για το άνεργο υπαλληλικό και εργατικό προσωπικό των μη βιώσιμων προβληματικών επιχειρήσεων.

Οι βιώσιμες προβληματικές επιχειρήσεις θα περάσουν στο στάδιο της εξυγίανσης και κάτω από σωστό προγραμματισμό, σωστά αξιολογημένες και εξεληγμένες - ως προς τον σκοπό τους - πλωτώσεις, θα μπορέσουν να γίνουν οικονομικά και κοινωνικά υγιείς επιχειρήσεις.

ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πριν αρχίσουμε την ανάπτυξη των γενικών και ειδικών αιτιών που οδήγησαν τις επιχειρήσεις στην φάση της προβληματικότητας, θα ήταν σκόπιμο να αναφερθούμε στις πηγές χρηματοδότησης της λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Στην Ελλάδα καθώς και σε άλλες χώρες, με παρόμοιο οικονομικό επίπεδο οι πηγές χρηματοδότησης είναι δύο.

- α. Η εσωτερική τους αποταμίευση δηλαδή τα εναπομείναντα κέρδη μετά από την απόδοση του φόρου εισοδήματος και την διανομή των κερδών αν απαλείφεται από την μορφή της επιχείρησης.

Τα κέρδη λοιπόν της απόδοσης του επενδυμένου κεφαλαίου αποτελεί την εσωτερική πηγή κεφαλαίων για τις - κύρια - Α.Ε. και Ε.Π.Ε. (οι οποίες παράχουν το 80% του βιομηχανικού προϊόντος της χώρας).

Ο τομέας αυτός όμως την τελευταία δεκαετία παρουσιάζει κάμψη και αποτέλεσμα αυτής της κατακόρυφης κάμψης είναι η απότομη μείωση των εσωτερικών χρηματικών ροών των επιχειρήσεων που είχε σαν συνέπεια την ανικανότητα των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους και να μην μπορούν να οδηγηθούν σε νέες επενδύσεις.

Οι δύο πετρελαικές κρίσεις, μαζί με την αύξηση των επιτοκίων σε συνδυασμό με την υπερχρέωση σε βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που ήταν η συνέπεια της μείωσης των εσωτερικών πηγών χρηματοδότησης, οδήγησαν τις επιχειρήσεις στην δεύτερη πηγή χρηματοδότησής τους που είναι το τραπεζικό σύστημα.

Έτσι λοιπόν οι επιχειρήσεις οδηγούνται σε μία λύση υπέρογκου δανεισμού ο οποίος με την σειρά του μειώνει περισσότερο την ρευστότητα των επιχειρήσεων λόγω του υψηλού κόστους δανεισμού της δεκαετίας.

- β. Η δεύτερη πηγή χρηματοδότησης των Επιχειρήσεων όπως αναφέραμε παραπάνω είναι το τραπεζικό σύστημα.

Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι την περασμένη δεκαετία και σε μεγάλο βαθμό ακόμη και σήμερα το επίκεντρο του Ελληνικού Τραπεζικού συστήματος είναι η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, η οποία ιδρύθηκε με Ελληνικά και ξένα κεφάλαια και με την συμμετοχή του δημοσίου.

Η τελευταία μαζί με τις βασικές τράπεζες του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, ποτέ δεν υπήρξαν ιδιωτικές και αυτόνομες.

Το δημόσιο και γενικά ο κρατικός φορέας, πάντα, ακόμα και σήμερα ελέγχει τις μεγαλύτερες τράπεζες και κατά συνέπεια η εκάστοτε κυβέρνηση διορίζει σύμφωνα με τις προτιμήσεις τις

Διοικήσεις των Τραπεζών.

Ετσι λοιπόν το τραπεζικό σύστημα δεν μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομο και ανεπηρέαστο από την κρατική βούληση.

Παρατηρήται λοιπόν ο αυτήν την δεύτερη πηγή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων - και σε αυτό φέρει βαριά ευθύνη ο κρατικός παρεμβατισμός στο τραπεζικό σύστημα - μία λανθασμένη μορφή χρηματοδότησης από την δεκαετία του '70 μέχρι και σήμερα.

Η λανθασμένη αυτή χρηματοδοτική πολιτική, συνίσταται στους παρακάτω παράγοντες :

- α. Στην χρηματοδότηση υπερεπενδύσεων σε κλάδους που από καιρό ήταν εμφανές ότι αντιμετώπιζαν διαρθρωτικές δυσκολίες.
- β. Η κάλυψη μεγάλου τμήματος των αναγκών κεφαλαίων για επενδύσεις με βραχυπρόθεσμες πιστώσεις.
- γ. Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση των επενδύσεων και η αδικαιολόγητη σπατάλη πόρων κατά το στάδιο της κατασκευής.
- δ. Η ανεξέλεγκτη κάλυψη των βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτικών τους αναγκών χωρίς να εξεταστεί η πολιτική αποθεματοποιήσεων, να ελέγχονται οι τιμές αγορών και πωλήσεων από και προς το εξωτερικό και να ασκείται έλεγχος στην πολιτική πιστώσεων προς την πελατία τους.

Αυτή λοιπόν η λανθασμένη χρηματοδοτική πολιτική του τραπεζικού συστήματος, οδήγησε στην περαιτέρω υπερχρέωση των επιχειρήσεων.

Ολγα Τσόλκα
Προβληματικές Επιχειρήσεις
πρέπει να κλείσουν ή να συνεχίσουν
την λειτουργία τους.

1987

Στην συνέχεια αναφέρονται δύο παραδείγματα κακής χρηματοδότησης

- α. Μία βιομηχανία στον Πειραιά στην οποία αμφισβητείται η επάρκεια των ενεργητικών της στοιχείων, χρηματοδοτήθηκε με 63 εκατ. δρχ.
- β. Σε δύο χρεωκοπημένες επιχειρήσεις δόθηκαν 285 εκατ. δρχ., όταν ολοκληρή η Ελληνική βιοτεχνία, που αποτελείται από 78.000 εργαστήρια και απασχολεί 380.000 εργάτες και παράγει το 53% των ειδών λαϊκής κατανάλωσης, χρηματοδοτήθηκε στο σύνολό της με 159 εκατ. δρχ.

Γιατί όμως επικρατούσε η λανθασμένη χρηματοδοτική πολιτική την δεκαετία του '70 και επικρατεί και σήμερα;

Την απάντηση θα την βρούμε σε τρεις κύριους λόγους:

1. Απουσιάζει παντελώς ο έλεγχος και η οργάνωση στην πολιτική

δανεισμού στο πιστωτικό σύστημα.

Ο έλεγχος και η οργάνωση απουσιάζουν, γιατί δεν δημιουργήθηκαν ποτέ κριτήρια αξιολόγησης των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων και της βιωσιμότητάς τους μέσα στην αγορά, τα οποία κριτήρια θα μπορούσαν να αξιολογηθούν από ένα ειδικευμένο προσωπικό των Τραπεζών, το οποίο και αυτό δεν υπάρχει.

Ένα παράδειγμα είναι το αμερικάνικο σύστημα αξιολόγησης δανείων με βάση τον προβλεπόμενο τραπεζικό κίνδυνο (high risk - low risk) και ο αυστηρός έλεγχος αυτών των χαρακτηριστικών από τις νομισματικές αρχές.

Στην Ελλάδα, παρόμοια οικονομική πειθαρχία δεν ασκείται στις ελεγχόμενες από το δημόσιο Τράπεζες, είτε από το εξωτερικό περιβάλλον, είτε από τους εσωτερικούς μηχανισμούς.

Πετούσης Μ.
Οικονομικός Ταχυδρόμος
18/7/85

2. Το πολιτικό κόστος της κάθε κυβέρνησης, που θα αποτελούσε το κλείσιμο μίας χρεωκοπημένης επιχείρησης και η δημιουργία άνεργου υπαλληλικού και εργατικού προσωπικού, οδήγησε τις διοικήσεις των τραπεζών, (που διορίζονται από την εκαστοτε κυβέρνηση), στην χορήγηση δανείων χωρίς αντικρύσματα, αυξάνοντας έτσι το κίνδυνο της χορήγησης τράπεζας και στερώντας σε κάποια άλλη επιχείρηση βιώσιμη, το δικαίωμα της χορήγησης αυτού του δανείου.
3. Ένα σημαντικό αίτιο της υπερχρέωσης είναι και η έλλειψη ανεπτυγμένης χρηματιστηριακής αγοράς.

Γιατί το χρηματιστήριο αποτελεί μία βασική πηγή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων είτε ασκείται φιλελεύθερη οικονομική πολιτική, είτε υπάρχει στην οικονομία έντονο το στοιχείο του κρατικού παρεμβατισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Όπως αναφέραμε παραπάνω το φαινόμενο των προβληματικών επιχειρήσεων δεν είναι φαινόμενο της δεκαετίας του '80. Μέχρι το 1974 έχουμε 427 βιομηχανικές επιχειρήσεις που παρουσιάζουν ζημιές. Το 1980 φτάνουν τις 1200 και ενώ το 1974 το σύνολο των ζημιών έφτανε 1723 εκατομύρια δραχμές, το 1980 ξεπέρασε τα 10000 εκατομύρια και το 1983 ξεπέρασε τα 200 δις δραχμές.

Ετσι λοιπόν μπαίνουμε στην δεκαετία του '80 και το 40% του βιομηχανικού μας δυναμικού είναι προβληματικό.

Τι οδήγησε όμως αυτό το μεγάλο ποσοστό του βιομηχανικού μας δυναμικού στη φάση της προβληματικότητας;

Τα αίτια που οδήγησαν στην κρίση θα πρέπει να αναζητηθούν σε τρεις βασικούς τομείς. Στο ίδιο το κράτος και την οικονομική του πολιτική, στο πιστωτικό σύστημα και στις ίδιες τις επιχειρήσεις.

Πριν όμως αναφερθούμε αναλυτικά στις ευθύνες του κάθε τομέα, ας δούμε σε γενικές γραμμές τα βασικά αίτια που οδήγησαν στην κρίση τον ιδιωτικό τομέα.

Βασικά αίτια που οδήγησαν στην κρίση

- α. Η έλλειψη συγκεκριμένης και μακροπρόθεσμης βιομηχανικής πολιτικής από το κράτος.

Αυτή η έλλειψη συγκεκριμένου οικονομικού - βιομηχανικού προγράμματος, οδήγησαν τον ιδιωτικό τομέα πολλά χρόνια πίσω από το ξένο βιομηχανικό επίπεδο.

Αποτέλεσμά του η διαμόρφωση κλίμακος περιπτωσιακής και περιστασιακής κάλυψης των χρηματοδοτικών αναγκών της οικονομίας, με κριτήρια που κάθε άλλο παρά είχαν σχέση με την μακροπρόθεσμη προστασία της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ο βραχυπρόθεσμος και περιστασιακός χαρακτήρας των μέτρων αντιμετώπισης των προβλημάτων της βιομηχανίας, είχε δυσμενή τελικά αποτελέσματα, τόσο στην εξέλιξη των επί μέρους κλάδων όσο και στην συνολική δομή της βιομηχανίας.

- β. Ο κρατικός παρεμβατισμός στο πιστωτικό σύστημα που δημιουργεί δυσμενείς συνθήκες για την σωστή αξιολόγηση των εταιριών που πρέπει να δανειοδοτηθούν.

- γ. Το εξαρτούμενο και αδύναμο τραπεζικό σύστημα που δεν μπορεί να λειτουργήσει ανώνυμα και να αξιολογήσει σωστά τις επιχειρήσεις εκείνες που θα πρέπει να πιστωθούν με τα ανάλογα κον-

δύλια.

Ένα τραπεζικό σύστημα χωρίς ικανά στελέχη να δημιουργήσουν σωστά προγράμματα κριτηρίων δανειοδότησης.

Έτσι έχουμε μία εκμετάλληση από πλευράς βιομηχάνων του αρχοκίνητου γραφειοκρατικού συστήματος του κράτους και των τραπεζών, με σκοπό την προσωπική τους ευημερία με τη χορήγηση βραχυπρόθεσμων δανείων.

6. Οι ανορχάνοτες οικονομικά και διοικητικά επιχειρήσεις που προσπαθούν, χωρίς συγκεκριμένα οικονομικά προγράμματα, χωρίς ικανά στελέχη σε όλες τις βαθμίδες, και χωρίς συγκεκριμένους μελλοντικούς στόχους, να επιβιώσουν και να λειτουργήσουν από τον δανεισμό είτε αυτός προέρχεται από εσωτερικές - κρατικά - πηγές, είτε από εξωτερικό δανεισμό.

Στις επιχειρήσεις αυτές απουσιάζουν οι νόμοι του management και του marketing με αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με τα παραπάνω να οδηγούνται από ανοδικές πορείες σε πορείες κάμψης και ύφεσης.

Οι παραπάνω παράγοντες, μαζί με τις επιπτώσεις των 2 πετρελαϊκών κρίσεων, οδήγησαν τον Ελληνικό ιδιωτικό τομέα 30 χρόνια πίσω από τον ξένο αντίστοιχό του. Με αποτέλεσμα το 1989 οι Ελληνικές επιχειρήσεις να προσπαθούν ακόμα να φθάσουν τα ευρωπαϊκά επίπεδα παραγωγής και ποιότητας.

Όλοι αυτοί οι αρνητικοί παράγοντες και οι αδυναμίες, είτε από το Κράτος, είτε από το πιστωτικό σύστημα, είτε από τις ίδιες τις επιχειρήσεις, οδήγησαν έναν μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων στην φάση της προβληματικότητας, επιχειρήσεις που τα χρέη τους ανέρχονται σε εκατοντάδες δισ. δρχ. και που βέβαια επηρεάζουν αρνητικά ακόμα και σήμερα την Ελληνική Οικονομία.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η εξουχίανση κάθε επιχείρησης στοιχίζει ετήσια εκατοντάδες εκατ. δρχ. και φυσικά όλα αυτά τα σεβαστά κονδύλια στερούνται από το κατά κεφαλήν εισόδημα του Έλληνα πολίτη.

Ας δούμε όμως ειδικότερα τα αίτια κατά τομέα, που οδήγησαν τον βιομηχανικό τομέα στην κρίση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΙΔΙΚΩΤΕΡΑ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναφέραμε ότι θα εξετάσουμε τα αίτια των προβληματικών επιχειρήσεων σε τρία επίπεδα.

Στο επίπεδο κρατικής οικονομικής πολιτικής τραπεζικού συστήματος και στο επίπεδο των ίδιων των επιχειρήσεων.

Και αρχικά ας εξετάσουμε τις ευθύνες που ξεκινούν από τον κρατικό παράγοντα και την οικονομική του πολιτική, από την δεκαετία του '70.

α. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΙΔΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΦΟΡΕΑ

Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι και στον τομέα αυτό, το κράτος με την οικονομική του πολιτική, φέρνει και αυτό ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης στην κρίση του ιδιωτικού τομέα από την δεκαετία του '70.

Ας δούμε όμως αναλυτικά τα σημεία ευθύνης του κράτους.

1. Έλλειψη μίας συγκεκριμένης βιομηχανικής πολιτικής

Κρίνοντας τα μεταπολεμικά χρόνια παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει από τις εκάστοτε κυβερνήσεις μιά συγκεκριμένη βιομηχανική πολιτική με βραχυχρόνιους και μακροχρόνιους στόχους.

Μία οικονομική πολιτική με συγκεκριμένα επενδυτικά προγράμματα και με υψηλούς βιομηχανικούς στόχους, πολιτική τέτοια στην οποία να μπορούν να στηριχθούν οι επιχειρήσεις και να οργανώσουν και να προγραμματίσουν την δικιά τους οικονομική πορεία.

Οικονομική που θα μπορούσε να οδηγήσει το επίπεδο των επιχειρήσεων σε ανάλογα στάδια παραγωγής και ποιότητας με τις αντίστοιχες επιχειρήσεις του εξωτερικού.

Βέβαια εδώ θα ήταν σημαντικό να υπογραμμίσουμε πως θα ήταν άστοχο να συγκρίνουμε το επίπεδο των Ελληνικών επιχειρήσεων με τις αντίστοιχες του εξωτερικού, γιατί στην χώρα μας απουσιάζουν μέχρι και σήμερα οι βάσεις μίας σταθερής και με τις ανάλογες συνθήκες οικονομίας.

Μίας οικονομίας που άρχισε να κλονίζεται από την αρχή της πορείας της, λόγω των επιπτώσεων των δύο πετρελαικών κρίσεων της δεκαετίας του '70.

Μίας σημαντικής δεκαετίας που προσωπικά πιστεύω πως ήταν η πιο καθοριστική περίοδος για την Ελληνική οικονομία και την μελλοντική της πορεία.

Την περίοδο λοιπόν εκείνη στην χώρα μας, δεν υπήρξε καμία σο-

Βαρή προσπάθεια δημιουργίας μίας οικονομικής πολιτικής που θα βοηθούσε τον ιδιωτικό τομέα αυτήν την δύσκολη εποχή να εκσυγχρονισθεί από πλευράς μηχανικού εξοπλισμού και από πλευράς ανθρώπινου δυναμικού.

Να μπορέσει να χαράξει την δικιά του βιομηχανική πολιτική, που σε συνδυασμό με τον κρατικό φορέα θα δημιουργούσαν υγιείς συνθήκες παραγωγικότητας και ανταγωνισμού στις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Κάτω από αυτές τις υγιείς συνθήκες θα μπορούσε ο βιομηχανικός τομέας με τόλη και φαντασία σε συνδυασμό με τα συγκεκριμένα οικονομικά προγράμματα να ακολουθήσει την τεχνολογική και παραγωγική πρόοδο όλων των βιομηχανικών μονάδων του εξωτερικού.

Βέβαια σε αυτό το σημείο, πρέπει να αναφέρουμε πως στον τομέα αυτό έχουν μεγάλη ευθύνη και οι ίδιες οι επιχειρήσεις, αλλά αυτό θα το εξετάσουμε παρακάτω με μεγαλύτερη λεπτομέρεια.

2. Παράλογες επενδύσεις επιδοτούμενες από το κράτος

Αυτό είναι ένα άλλο σημείο ευθύνης του κράτους το οποίο επιδότησε την περασμένη δεκαετία, και ενέκρινε επενδύσεις, σε χώρους όπου η προβληματικότητα ήταν εμφανής.

Όπως π.χ. στον χώρο της χαρτοποιίας στον οποίο οι οικονομικοί δείκτες είχαν αρνητική μορφή.

Δείχνουν επίσης πως υπάρχει μία υπερπαραγωγή και συγχρόνως από το κράτος δίνονται εγκρίσεις για επέκταση επενδύσεων και στην Δράμα και στην Αθήνα.

Μία έγκριση επενδύσεων εντελώς άστοχη γιατί ο κλάδος αυτός είχε ήδη μία υπερπαραγωγή και συνεπώς είχε υπερκαλύψει τις ανάγκες της αγοράς. Με τις περετέρω επενδύσεις είναι λογικό πως διατέθηκε στην αγορά μεγαλύτερη ποσότητα αγαθών από την αναγκαία με συνέπεια να μην απορροφηθεί.

Και βέβαια οι πιστώσεις αυτές που διατέθηκαν άστοχα στον κλάδο του χαρτιού, στερήθηκαν από κάποιον άλλο κλάδο στον οποίο σωστά επενδυμένοι θα έφερναν καλύτερα και θετικότερα οικονομικά αποτελέσματα.

Με ποιά λογική δίνονται άδειες, για νέες επιχειρήσεις παραγωγής μύρας, στο τέλος της δεκαετίας του '70, όταν και εδώ έχουμε προβλήματα υπερπαραγωγής και κορεσμού της αγοράς από τις μονάδες που ήδη υπάρχουν και λειτουργούν;

Αποτέλεσμα λοιπόν μία άστοχη επενδυτική πολιτική σε κορεσμένους από την υπερπαραγωγή κλάδους και συνεπώς στέρηση πιστώσεων από κλάδους που θα έφερναν θετικά οικονομικά αποτελέσματα.

3. Ύθηση των προβληματικών επιχειρήσεων προς τον εξωτερικό δανεισμό

Αυτή είναι μία ασυγχώρητη παρέμβαση του κρατικού τομέα στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, οι οποίες με χαμηλούς δείκτες ρευστότητας και δυσανάλογες σχέσεις ξένων προς ίδια κεφάλαια που θα αναλύσουμε παρακάτω, οδηγούνται προς τον εξωτερικό δανεισμό.

Επιχειρήσεις όπως η Πειραική - Πατραϊκή, παρουσιάζουν, την στιγμή που ήδη παρουσιάζουν προβληματικότητα, σε δανειοδότηση από το εξωτερικό.

Συνέπεια η μεγαλύτερη υπερχρέωση των επιχειρήσεων λόγω του μεγαλύτερου κόστους του συναλλάγματος.

Τις ήδη επιβαρυνμένες επιχειρήσεις από τα υψηλά επιτόκια των εξωτερικών πιστώσεων.

4. Τιμολογιακή πολιτική του κράτους

Εδώ παρατηρούμε μία τιμολογιακή πολιτική η οποία μεταβάλλεται από μήνα σε μήνα.

Τον Αύγουστο του '78 επικρατεί μία Α τιμολογιακή πολιτική. Η πολιτική αυτή τον Φεβρουάριο του '79 μεταβάλλεται. Στη συνέχεια, έχουμε μία χαλάρωση αυτής της πολιτικής τον Απρίλιο του '79. Η τιμολογιακή πολιτική του Απριλίου του '79 ανατρέπεται τον Ιούνιο του '79.

Στην συνέχεια έχουμε μία συνεχώς μεταβαλλόμενη τιμολογιακή πολιτική, η οποία άλλη μορφή έχει τον Ιούνιο του '79, άλλη τον Μάρτιο του '80, άλλη τον Ιούλιο του '80 και φθάνουμε στον Φεβρουάριο του 1981, που πολλά προϊόντα περνάνε στον έλεγχο.

Η άρση της πολιτικής αυτής, γίνεται τον Μάιο του ίδιου έτους.

Ετσι λοιπόν, κάτω από μία συνεχώς μεταβαλλόμενη τιμολογιακή πολιτική, οι επιχειρήσεις αδυνατούν να υπολογίσουν το τιμολογιακό σύστημα.

Θα αναρωτηθεί εδώ κανείς, γιατί αυτή η μεταβολή της τιμολογιακής πολιτικής.

Μία απάντηση θα ήταν η συγκράτηση του πληθωρισμού. Μία άστοχη απάντηση γιατί οι τιμές χονδρικής των βιομηχανικών προϊόντων, για εσωτερική κατανάλωση, αυξήθηκαν από 9,7% σε 20,2% το '79.

Γ. Αρσένης
Μάρτιος 1985

Πολιτική θεώρηση του ζητήματος των
Ελληνικών προβληματικών επιχειρήσεων

Ετσι λοιπόν αντί σαν αποτέλεσμα της μεταβολής της τιμολογιακής πολιτικής, την συγκράτηση του πληθωρισμού, έχουμε μία άνοδο των τιμών από το 1978 στο 1979 της τάξεως τους 10,5%.

Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε πως είναι σημαντικό για μία επιχείρηση να γνωρίζει με βεβαιότητα ποίες είναι οι σχέσεις τιμής μεταξύ πρώτων υλών και τελικού προϊόντος, για να προσδιορίσει με σαφήνεια την μελλοντική οικονομική της πολιτική.

5. Έλλειψη οργανωμένης προσπάθειας για εντοπισμό και εξουχίανση των προβληματικών επιχειρήσεων πριν από το 1980.

Εδώ θα πρέπει να τονιστεί πως πριν το 1980 δεν υπήρξε αντίδραση οργανωμένη και προγραμματισμένη σε σωστό και ανάλογο επίπεδο από το κράτος, για να εξουχιάθούν οι επιχειρήσεις που ήδη άρχισαν να εμφανίζουν στοιχεία υπερχρέωσης και αρνητικών ρυθμών παραγωγής.

Χωρίς βέβαια να κρίνουμε σαν θετικό και αποτελεσματικό το έργο της εξουχίανσης των προβληματικών επιχειρήσεων, των εκάστοτε κυβερνήσεων από το 1980 μέχρι σήμερα.

Αν πριν το 1980 είχε νομοθετηθεί μία προγραμματισμένη και αξιολογική μορφή εξουχίανσης των βιώσιμων από τις προβληματικές επιχειρήσεις, που ήδη είχαν κάνει την εμφάνισή τους, σε όλους τους τομείς της βιομηχανίας, τότε δεν θα είχαμε φθάσει στο σημερινό επίπεδο κρίσης και στο συνολικό χρέος των προβληματικών επιχειρήσεων που ξεπερνά τα 200 δισ. δρχ.

6. Ο κρατικός παρεμβατισμός στο πιστωτικό σύστημα

Εδώ εμφανίζεται ένα γεγονός συννηθισμένο για τα Ελληνικά δεδομένα, του κομματικού κράτους και της εξάρτησης.

Οι τράπεζες λειτουργούσαν, όπως και λειτουργούν κάτω από έντονη κυβερνητική παρέμβαση, κάτι που και τα ίδια τους τα στελέχη ομολογούν.

Και όπως είναι φυσικό, εξυπηρετούν τα συμφέροντα των επιχειρηματιών που πρόσκεινται κατά κανόνα στην εκάστοτε κυβέρνηση.

Μία λαμβασμένη πολιτική του κράτους που εμποδίζει το τραπεζικό σύστημα να ακολουθήσει αναπτυξιακή πολιτική, βάσει των πιστώσεων που θα διοχετεύσει στον ιδιωτικό τομέα.

Ετσι ο ρόλος των τραπεζών περιορίζεται σε ρόλο κρατικού υπαλλήλου που εκτελεί τις κυβερνητικές γραμμές της εκάστοτε κυβέρνησης.

Αλλωστε όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο οι διοικήσεις των βασικών τραπεζών της χώρας μας αλλάζουν ανάλογα με τις

επιθυμίες του κυβερνητικού σχήματος.

Σε αυτούς τους 6 τομείς θα ορίσουμε την κρατική ευθύνη απέναντι στο πρόβλημα της κρίσης του ιδιωτικού τομέα που σε συνδυασμό με το τραπεζικό σύστημα και τις ίδιες τις επιχειρήσεις, οδήγησαν τον παραπάνω τομέα στο στάδιο της προβληματικότητας.

Β. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΙΔΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΙΔΙΕΣ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στην δημιουργία των προβληματικών επιχειρήσεων, δεν φέρουν ευθύνη μόνο ο κρατικός φορέας και το τραπεζικό σύστημα, αλλά και οι ίδιες οι επιχειρήσεις, με την οικονομική πολιτική που ακολουθούσαν, με τις άστοχες βλέψεις των επιχειρήσεων, που κάθε τι άλλο ήταν παρά επιχειρηματικές και αναπτυξιακές.

Τα αίτια που προέρχονται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις, θα ήταν σκόπιμο να διαχωριστούν από επιχείρηση σε επιχείρηση, λόγω του διαφορετικού επιχειρηματικού κλίματος που επικρατεί στην κάθε μία.

Εμείς όμως θα αναλύσουμε τα αίτια εκείνα που θεωρούνται σαν κοινά για όλες τις επιχειρήσεις.

1. Η επενδυτική στασιμότητα την τελευταία 15ετία

Σχετικά με την επενδυτική στασιμότητα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι παρά το γεγονός ότι τα επιτόκια για επενδυτικές δραστηριότητες στην περίοδο που αναφερόμαστε, ήταν χαμηλά, οι επενδύσεις έπεφταν.

Έτσι το μέγιστο των ιδιωτικών επενδύσεων στην δεκαετία του '70 παρουσιάζεται το 1974 και φθάνει στο ύψος των 15 μόνο δισ. δρχ. Από το 1974 και μετά, παρατηρείται παράλληλα, μία διαρθρωτική μεταβολή σε βάρος του μηχανολογικού εξοπλισμού. Έτσι το 1970 οι δαπάνες για μηχανήματα και εξοπλισμό αποτελούν περίπου το 80% των συνολικών επενδύσεων ενώ το 1980 μόνο το 65% του συνόλου των επενδύσεων, που όπως αναφέρομαι παραπάνω, πέφτουν κάθε χρόνο, πηγαίνουν σε μηχανικό εξοπλισμό. Τα άλλα πηγαίνουν για κτιριακές εγκαταστάσεις.

Η δεκαετία του '70 ήταν μία σημαδιακή δεκαετία, για όλες τις χώρες του κόσμου. Την εποχή που έγιναν μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές, που αντιμετωπίσαμε δύο μεγάλες πετρελαικές κρίσεις, οι χώρες που σήμερα δεν έχουν προβλήματα, είναι οι χώρες όπου ο ιδιωτικός τομέας με τόλμη, με φαντασία και προγραμματισμό προχώρησε σε επενδυτικά προγράμματα εκσυγχρονισμού και αλλαγής, για να αντιμετωπίσουν την πρόκληση των καιρών.

Στην χώρα μας δεν έγινε καμμία μα καμμία προσπάθεια εκσυγχρονισμού του μηχανολογικού εξοπλισμού των επιχειρήσεων, τουλάχιστον παρατηρήθηκε μία συνεχής μείωση του τεχνολογικού εξοπλισμού.

Και έτσι μπαίνουμε στη δεκαετία του '80 με μηχανολογικό εξοπλισμό όχι μόνο απαρχαιομένο, αλλά και κατώτερο εκείνου στην αρχή της δεκαετίας του '70.

Και αυτό ήταν η μεγαλύτερη αιτία του προβλήματος. Η αποβιομηχανοποίηση της χώρας μας στην δεκαετία του '70.

Πίνακας Συμμετοχής του Μηχανολογικού Εξοπλισμού στο Σύνολο των Ετήσιων Επενδύσεων των Κλάδων

<u>ΚΛΑΔΟΣ</u>	<u>1967</u>	<u>1970</u>	<u>1974</u>	<u>1976</u>	<u>1977</u>
1. ΥΦΑΝΤΙΚΑ	81,4	69,7	68,3	71,8	67,5
2. ΧΑΡΤΙ	82,5	51,8	78,5	67,8	87,9
3. ΒΑΣΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ	87,8	77,7	67,3	57,3	70,1
4. ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	77,8	57,5	57,8	64,9	56,1

Ε.Σ.Υ.Ε.

Ο πίνακας αυτός δίνει ένα σοβαρό δείγμα της μείωσης των επενδύσεων των συγκεκριμένων κλάδων όσον αφορά τον μηχανολογικό εξοπλισμό από το 1967 μέχρι το 1977.

Μία δεκαετία σημαντική για την πορεία του ιδιωτικού τομέα, που αντίθετα από αυτούς τους αριθμοδείκτες, έπρεπε να ακολουθήσει μία ανοδική πορεία επενδύσεων στον μηχανολογικό εξοπλισμό, για να περάσει στην επόμενη δεκαετία έτοιμη και συναγωνίστημη όσον αφορά τουλάχιστον τον τομέα του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Αντίθετα, παρατηρούμε μία μείωση των επενδύσεων της τάξεως του 15% - 20 % σε μηχανολογικό εξοπλισμό. Και έτσι μπαίνουμε στην δεκαετία του 80% με αναλογικά κατώτερο εξοπλισμό από εκείνον της δεκαετίας του '70.

Ας δούμε όμως την επενδυτική δραστηριότητα σε όλους τους κλάδους πριν από το 1967 μέχρι το 1980.

1α. Επενδύσεις μέχρι το 1967

Οι επενδύσεις που έγιναν μέχρι το 1967 εντοπίζονται στις εξής επιχειρήσεις :

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ

ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ

ΕΣΣΟ

ΑΕΒΑΛ

ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

18. Από το 1967 - 1970 και πριν την ενεργειακή κρίση του 1974

Εδώ έχουμε επενδύσεις στους εξής κλάδους :

Τσιμεντοβιομηχανία : ΤΙΤΑΝ - ΗΡΑΚΛΗΣ
 Εταιρείες Πετρελαίου : ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ
 Εταιρείες Λιπασμάτων : ΜΠΟΔΟΣΑΚΗΣ
 Κλωστοϋφαντουργία : ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ
 Κλωστοϋφαντουργία : ΑΙΓΑΙΟ

Επίσης επενδύσεις πραγματοποιούνται στην ΕΘΥΛ, στην Χαλυβουργία στην Χημική Βιομηχανία Β. ΕΛΛΑΔΟΣ.

Εδώ θα μπορούσαμε να εξετάσουμε και το επίπεδο των επενδύσεων στην "Μείζονα Βιομηχανία".

Στην δεκαετία του '60, οι ετήσιες επενδύσεις για μηχανολογικό εξοπλισμό σ' αυτόν τον τομέα της βιομηχανίας, αυξάνουν με ετήσιο ρυθμό 22,6% για το σύνολο των επενδύσεων και 7,3% αν αφαιρεθούν οι μεγάλες επενδύσεις.

Την περίοδο 1961 - 1965 οι αριθμοδείκτες ανεβαίνουν στο επίπεδο του 53,4% και 11,1% αντίστοιχα.

Κατόπιν, περνώντας στην δεκαετία του '70 και μέχρι το 1974 οι αντίστοιχοι δείκτες αύξησης, είναι 20,3% και 18,6%.

Παρατηρούμε λοιπόν πως σε αυτή την περίοδο κυριαρχεί μία ανοδική πορεία που ανακόπτεται την περίοδο μετά την ενεργειακή κρίση, δηλαδή το 1974 - 1981, όπου σύμφωνα με τους δείκτες, η αύξηση των επενδύσεων περιορίζεται σε 0,2% και 1,16% αντίστοιχα.

Από το διάστημα αυτό, επικρατεί η επενδυτική στασιμότητα σε όλο τον ιδιωτικό τομέα, ακόμα και στον δημόσιο.

Επενδυτική στασιμότητα στο χρονικό διάστημα που οι επιχειρήσεις σε διεθνές επίπεδο ακολουθούν την αντίθετη ακριβώς πορεία και εισάγουν στην παραγωγική διαδικασία, νέους τρόπους παραγωγής και σχεδίασης προϊόντων.

Με την βοήθεια της νέας τεχνολογίας αυξάνουν την παραγωγικότητα και την ποιότητα των προϊόντων τους.

Προϊόντα ποιοτικά ανώτερα από τα Ελληνικά, αποτέλεσμα της μείωσης των επενδύσεων στον Ελληνικό βιομηχανικό χώρο που είχε σαν συνέπεια την μείωση των δαπανών στο μηχανολογικό εξοπλισμό.

Έτσι στην Ελληνική αγορά κυριαρχούν τα εισαχόμενα προϊόντα που υπερτερούν σε ποιότητα και ποσότητα από τα εγχώρια. Εδώ έχουμε λοιπόν μία αύξηση των εισαγωγών σε προϊόντα που είναι υπερτριπλάσια της αξίας των εξαγωγών μας.

Εξαγωγές οι οποίες βαδίζουν με καθοδική πορεία, δηλαδή την περίοδο 1966 - 1973, ο μέσος ετήσιος ρυθμός εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων, είναι 91,6 ενώ το 1978 - 1980 μόλις 28.

Και αυτή η καθοδική πορεία είναι αποτέλεσμα της χαμηλής ποιότητας των Ελληνικών προϊόντων σε σχέση με τα ξένα που είναι ποιοτικά και ποσοτικά ανώτερα.

Έτσι το Ελληνικό προϊόν δεν μπορεί να ανταγωνισθεί στην Ελληνική αγορά όσο και στην διεθνή, τα ξένα προϊόντα επί ίσους όρους.

Γενικό συμπέρασμα και αποτέλεσμα της επενδυτικής στασιμότητας στην περίοδο 1974 - 1981 είναι η αποβιομηχανοποίηση της χώρας μας, κάτι πολύ σημαντικό το οποίο έριξε την θέση της Ελληνικής οικονομίας σε καθοδικούς ρυθμούς πορείας μέχρι και σήμερα.

2. Η κακή διαχείριση, με αποτέλεσμα την συνεχώς επιδεινούμενη χρηματοοικονομική διάρθρωση.

Στο σημείο αυτό παρατηρείται μία αμέλεια από τις επιχειρήσεις προς βασικούς κανόνες χρηματικής διαχείρισης.

Παρατηρώντας τα τελευταία 15 χρόνια μπορούμε να πούμε ότι η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από μία αυξανόμενη μορφή δανειακής επιβάρυνσης.

Η σχέση ξένων προς συνολικά κεφάλαια στην δεκαπενταετία του '73 παρουσίασε μία μέση τιμή γύρω στα 68%.

Στην δεκαετία όμως του '70 η σχέση αυτή αλλάζει ριζικά και το 1981 φθάνει στο επίπεδο του 78% η σχέση ξένων προς συνολικά κεφάλαια.

Στην συνέχεια έχουμε μία άνοδο των επιτοκίων, η οποία είναι εις βάρος των επιχειρήσεων.

Και εδώ αναρωτιέται κανείς αν είναι σωστή η διαχείριση μίας επιχείρησης να προχωράει μέσα στην δεκαετία του '70 χωρίς επενδύσεις, με μείωση του μηχανολογικού εξοπλισμού, σε μία αύξηση του δανεισμού από εξωτερικές πηγές και σε μία χειροτέρευση της σχέσης ξένων προς συνολικά κεφάλαια από 69% σε 78%.

Αυτό είναι ένα έντονο χαρακτηριστικό της επιδίωξης των επιχειρηματιών για πρόσθετο και από οποιαδήποτε πηγή κέρδος. Αυτό όμως είναι ένα στοιχείο που θα το εξετάσουμε παρακάτω.

Ένα άλλο στοιχείο κακής διαχείρισης αναφέρεται στην μικρή συμμετοχή ιδίων κεφαλαίων.

Από ένα δείγμα 90 επιχειρήσεων που είχαν υποβάλλει αίτηση για επαγωγή στο νόμο 1386 η σχέση ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού είναι 1 προς 26. Δηλαδή αυτές οι επιχειρήσεις έχουν ίδια κεφάλαια περίπου 5 δις και έχουν πάρει από τρίτους κεφάλαια της τάξης των 130 δις.

Και εδώ αναρωτιέται κανείς κάτω από ποιά οικονομικά κριτήρια

αυτές οι επιχειρήσεις συνεχίζουν να λειτουργούν με μία σχέση 1 προς 26 και πώς το τραπεζικό σύστημα που αρχότερα ανακαλύπτει την προβληματικότητα αυτών των επιχειρήσεων δεν εντόπισε την σχέση αυτή και δεν σταμάτησε την χρηματοδότησή τους.

Ένα τρίτο στοιχείο κακής χρηματικής διαχείρισης αναφέρεται στο χαμηλό βαθμό, ρευστότητας των επιχειρήσεων. Μέσα στη δεκαετία του '70 πολλοί κλάδοι όπως είναι ο κλάδος του χαρτί και των Μεταλλουργικών προϊόντων εμφανίζουν αρνητικά κεφάλαια κίνησης. Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι από την στιγμή που μία επιχείρηση εμφανίζει αρνητικά κεφάλαια κίνησης και μάλιστα όσον αφορά τα στοιχεία ενεργητικού υπάρχει μία σχέση 1 προς 26 (δία προς ένα κεφάλαια, πρέπει να γίνει μία σωστή και αξιοκρατική αξιολόγηση από τους τομείς που χρηματοδοτούν αυτή την επιχείρηση για να διαπιστωθεί αν αυτή η επιχείρηση είναι βιώσιμη ή πρέπει να περάσει στο στάδιο της εκκαθάρισης.

Αντίθετα απ' όλα αυτά στα τέλη της δεκαετίας του '70 οι Επιχειρήσεις αυτές ωθούμενες κατά ένα μέρος και από το κράτος προχωρούν στον εξωτερικό δανεισμό.

Στα μέσα της δεκαετίας του '70 η τότε κυβέρνηση έπρεπε να καλύψει το διαχειριστικό έλλειμμα που δημιουργήσε η δεύτερη πετρελαϊκή κρίση. Η λύση σ' αυτό το πρόβλημα καλύφθηκε σ' ένα μεγάλο μέρος από τις λεγόμενες εισφορές από το εξωτερικό που δεν ήταν τίποτα άλλο παρά εξωτερικός δανεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων για να καλυφθεί η περιοριστική πολιτική που ακολούθησε η Κεντρική Τράπεζα τότε και το μεγάλο έλλειμμα στο ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών.

Κατέφυγαν στο εξωτερικό για να καλύψουν τα διαχειριστικά ελλείματα την στιγμή που το δολλάριο κόστιζε 40 δρχ. και φυσικά στην δεκαετία του '80 αντιμετώπισαν ένα πρόσθετο πρόβλημα εξυπηρέτησης αυτών των δανείων. Εδώ υπάρχει μία τεράστια ευθύνη για αυτούς που διαχειρίστηκαν τις προβληματικές επιχειρήσεις, για αυτούς που χρηματοδότησαν αυτές τις επιχειρήσεις και για τις ίδιες τις επιχειρήσεις που δέχτηκαν δανειοδοτήσεις από το Διεθνές Τραπεζικό σύστημα, εδώ είναι εμφανές πάλι το στοιχείο του πρόχειρου και προσωπικού κέρδους των επιχειρηματιών από όποια πηγή και αν προέρχεται, αδιαφορώντας για το αν - με τον τρόπο δανειοδότησης - η υπερχρέωση των επιχειρήσεων θα ξεπερνούσε κάθε λογικό οικονομικό δείκτη.

Και βέβαια εδώ φέρουν ευθύνη το τραπεζικό σύστημα και η κρατική οικονομική πολιτική που άφησαν ελεύθερες τις επιχειρήσεις αυτές να καλύψουν τα διαχειριστικά τους ελλείματα προχωρώντας σε υπέρμετρο δανεισμό είτε από εσωτερικές κρατικές πηγές, είτε από το διεθνές τραπεζικό σύστημα, χωρίς να περάσουν από καμία φάση διερεύνησης των αιτιών που οδήγησαν στα διαχειριστικά ελλείματα και στην επαναφορά τους μέσα από την σωστή διαδικασία της εξυγίανσης, σε λογικά επίπεδα.

Ας δούμε όμως μερικά παραδείγματα κλάδων στη δεκαετία του '70 που επαληθεύουν την άποψη αυτή παίρνοντας τον κλάδο του χαρτιού το 1974 ο δείκτης προβληματικότητας έδειχνε 67%, το 1980 ο δείκτης αυτός είχε ανέβει στο 96% και το 1975 ο δείκτης παραγωγικότητας του κλάδου δείχνει 0,5%. Με βάση τους παραπάνω αριθμοδείκτες έπρεπε να ευαισθητοποιηθούν όλοι οι οικονομικοί παράγοντες του συστήματος είτε σε τραπεζικό επίπεδο είτε στο επίπε-

δο της ίδιας επιχείρησης για διερεύνηση των αιτιών.

Αντίθετα ο κλάδος επεκτείνεται με μεγαλύτερες επιδοτήσεις χωρίς καμμία μορφή εξυγίανσης, με αποτέλεσμα το 1980, ο δείκτης παραγωγικότητας των επιχειρήσεων του κλάδου να κατέβει στο επίπεδο του -145% παρατηρώντας και το βαθμό ρευστότητας του κλάδου βλέπουμε ότι το 1973 ήταν αρνητικός της τάξεως του -16,4% και συνεχίζεται όλη την επόμενη τετραετία.

Ας δούμε σαν συνέχεια μερικά παραδείγματα από τον κλάδο της κλωστουφαντουργίας, η σχέση ξένων συνολικών κεφαλαίων το 1975 είναι 65% το 1981 φθάνει το 82% τα εξωτερικά δάνεια από 10% στο σύνολο του εξωτερικού δανεισμού το 1975, έφτασαν το 27% το 1980 και φυσικά δεν υπάρχει καμμία λογική βάση σ αυτή την επιχειρησιακή πολιτική είτε από πλευράς επιχειρήσεων είτε από πλευράς νομισματικών αρχών, και φυσικά δεν πρέπει να ξεχνάμε πως την ίδια περίοδο τα κέρδη και η παραγωγικότητα του κλάδου συνεχώς πέφτουν.

3. Η ανεπαρκής διαχείριση και η έλλειψη σύγχρονης οργάνωσης

Εδώ θα ήταν σκόπιμο να αναφέρουμε τη μορφή οργάνωσης και διοίκησης προβληματικών επιχειρήσεων. Ένας τομέας πολύ σημαντικός για τον προσδιορισμό των αιτιών.

Στα διοικητικά συμβούλια αυτών των επιχειρήσεων που πέρασαν από την χωνοδοτική επιτροπή δεν βρέθηκαν οι ομάδες των διαχειριστών (managers) και τεχνοκρατών που έχουν τα φόντα και τα κίνητρα για να ξεκινήσουν μία επιχείρηση στο δρόμο της ανάπτυξης.

Τυπικά τα διοικητικά συμβούλια αποτελούνται από μέλη δύο ή τριών οικογενειών που αποτελούν κυρίως το 20% έως 35% των μετόχων, είναι αυτοί που αποτελούν την πλειοψηφία των διοικητικών συμβουλίων.

Επιχειρηματίας ένα, δύο, τρία αδέρφια είναι οι κύριοι παράγοντες, οι άλλοι, τα άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι η σύζυγος, ή μητέρα ή άλλα μέλη της οικογένειας, είναι όπως θα λέγαμε αλλιώς οι οικογενειακές επιχειρήσεις.

Σπάνια βλέπουμε μέλος του διοικητικού συμβουλίου που είναι τεχνοκράτης με την έννοια ότι έχει τα φόντα είτε για την διαχείριση της επιχείρησης είτε για την προώθηση των προϊόντων στην αγορά είτε για την εποπτεία του εργοστασίου. Υπάρχει όμως μία πληθώρα μελών που είναι τώως ή εν ενεργεία τραπεζικοί υπάλληλοι

Ετσι εξηγείται ίσως ο μεγάλος εσωτερικός δανεισμός που σε συνδυασμό με την άσφατη και ανεύθυνη διαχείριση των δανείων οδηγούν στην προβληματικότητα των επιχειρήσεων.

Όσον αφορά λοιπόν τις διοικήσεις των προβληματικών επιχειρήσεων, μπορούμε να συγκεκριμενοποιήσουμε τις ενέργειες τους σε δύο τομείς.

1. Στην ωριαποίηση των αποτελεσμάτων χρήσης με διάφορους λογιστικούς χειρισμούς, χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της κερδοφόρου Αθηναϊκής χαρτοποιίας, η οποία μετά τον έλεγχο των ορκωτών λογιστών παρουσίαζε αντί κερδών, 6 δισ. δρχ. ουσωφρευμένες ζημιές.
2. Στην τεκμηρίωση υψηλής πραγματικής τιμής των μετοχών εξαντλώντας τις δυνατότητες που παρέχε η νομοθεσία ο γραφειοκρατικός μηχανισμός του Δημοσίου και η ανύπαρκτη χρηματοπιστηριακή αγορά.

Μετά τις μεθοδεύσεις νομιμοποίησης διογκομένης αξίας για τα περιουσιακά στοιχεία των Εταιρειών, χωρίς κανένα ουσιαστικό ενδιαφέρον για το μέλλον και καμμία διάθεση συνεισφοράς των αναγκαίων χρημάτων για την λειτουργία των επιχειρήσεων, οι ιδιοκτήτες των προβληματικών επιχειρήσεων αμέσως μετά τις εκλογές του 1981 καλούν τις τράπεζες να χρηματοδοτήσουν τις εταιρείες μέσα από μηχανισμούς αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου και με αξία μετοχής περισσότερο από εικοσαπλάσια της κανονικής, χαρακτηριστικά αναφέρουμε το παράδειγμα της περίπτωσης Σκαλιστήρη που με επιστολή του στην Ιονική Λαϊκή Τράπεζα ζητά να καλύψει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με αξία μετοχής 6.200 έναντι 290 δρχ. ονομαστικής και 1650 δρχ. χρηματοπιστηριακής την οποία αύξηση δεν μπορεί να καλύψει ο επιχειρηματίας, ούτε άλλοι ιδιώτες.

Στην συνέχεια αναφέρεται 1 πίνακας χαρακτηριστικός για την γραμμή που ακολουθούσαν οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες όσον αφορά την ωριαποίηση των αποτελεσμάτων, ακόμα και την απόκρυψη στοιχείων από τους Ετήσιους Ισολογισμούς.

ΚΩΔ.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ					ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
		1982	1983	30.6.84	30.9.84	ΣΥΝ/84	
01	ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ	84,6	104,9	105,7	95,8	95,4	
02	ΤΕΧΤΙΛΙΑ						
03	Ν. Γ ΔΟΥΡΙΔΑΣ	99,0	116,6	157,3	129,8	129,8	
04	ΒΙΟΜΗΧ.ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ ΒΟΛΟΥ	78,5	98,1	108,3	188,8	188,8	
05	ΒΕΛΚΑ	93,1	88,0	93,7	90,0	90,0	
06	ΠΕΡΦΙΑ	97,7	144,9		125,0	125,0	
07	ΑΡΙΣΤΟΝ	125,0	130,5	165,0	95,2	95,2	
08	ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ	86,4	86,1	86,5	86,8	86,8	
09	ΜΕΚΚΑ						ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
10							ΛΟΓΩ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ
11							
	ΣΥΝ. ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ:						
01	ΤΕΜΕΑ	150,0	200,0	66,7	84,0	67,0	
02	ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ						ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΙΣΟΛΟΓ.& ΣΤΟΙΧ
03	ΚΟΥΠΠΑΣ	75,8	142,0	207,0	149,0	111,0	
04	ΒΙΘΑΛΒ	134,0	200,0	217,0	100,0	75,6	
05	ΣΙΝΔΟΣ						
06	ΜΑΚ - ΜΕΤΑΛ	84,9	264,0	40,0	72,0	71,0	
07	ΦΑΝΕΣΤΡΟΠΟΥΛΟΣ			136,0	136,0	81,1	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΙΣΟΛ.1982-1983
08	ΠΡΟΦΙΛΕ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ				100,0	98,0	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΙΣΟΛ.1982-1983
08	ΠΥΡ-ΚΑΛ	92,8	71,1	81,7	67,3	70,0	
	ΣΥΝ.ΤΕΧΝΙΚΩΝ - ΚΑΤ/ΚΩΝ						
51	ΕΛΙΝΤΑ						ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
01	ΑΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	86,3	101,6	100,7	102,2	102,5	
02	ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ	79,8	81,8	109,4	103,2	98,6	
03	ΒΩΞΙΤΕΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ	55,5	51,8	47,6	45,0	46,2	
	ΣΥΝΟΛΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗ						
51	ΕΠΑΣ- ΑΦΟΙ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΙ						ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
01	ΘΕΣΣΑΛΙΚΗ			116,0	108,0	111,7	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧ.1982-1983
02	ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ	82,7	83,8	84,9	87,6	85,6	
03	Μ.Ε.Α	138,3	137,6	178,6	115,0	115,7	
04	Ε.Γ.Α ΔΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	190,4	134,1	173,0	170,0	163,0	
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ						
01	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΑΒΑΛΑΣ	104,5	111,0	84,4	84,4	84,0	
02	ΕΛΒΙΣΣΑΚ	115,0	101,0	100,3	52,0	57,6	
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΑΣΤΙΚΑ						
01	ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ						ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ
02	ΕΛΛ.ΒΙΟΜΗΧ.ΖΥΘΟΥ ΑΕ				75,5	76,2	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΙΣΟΛ.1982-1983
03	ΑΦΟΙ ΚΑΤΣΑΡΟΥ						ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
04	ΕΛΛ.ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ - ΟΙΝΟΠ.						ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
05	ΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΒΕΚΟ	71,2	119,4		97,2	91,0	
	ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ						
01	ΝΤΑΙΜΣ	86,8	153,7	163,4	83,0	83,6	
02	ΕΤΟΥΛΑ	89,2	89,8	120,0	110,0	100,0	
01	ΜΙΝΙΟΝ	77,5	74,6	73,5	72,2	71,1	

Ένα άλλο χαρακτηριστικό της οργάνωσης των επιχειρήσεων είναι η παντελής έλλειψη διοικητικών στελεχών οσοτά εκπαιδευμένων για να οργανώσουν την παραγωγική διαδικασία των επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις διοικούνται ουσιαστικά από τον ιδιοκτήτη ή τους ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων που συμπερασματικά από όλα τα παραπάνω αποβλέπουν μόνο στην εξασφάλιση πρόσκαιρου και υπέροχου προσωπικού κέρδους.

3. Η διατήρηση μίας στατικής δομής και προανατολισμού της Επιχείρησης ενώ το εξωτερικό περιβάλλον μεταβαλλόταν συνέχεια.

Με την επενδυτική στασιμότητα της δεκαετίας του '70 οι επιχειρήσεις αποδυναμώθηκαν τελείως από μηχανολογικό εξοπλισμό και νέα επενδυτικά προγράμματα. Έτσι άρχισαν να χάνουν έδαφος, απέναντι στις ξένες επιχειρήσεις που αρχίζουν και κατακλύζουν την Ελληνική αγορά με τα προϊόντα τους, τα οποία είναι ανώτερα σε ποιότητα και ποσότητα από τα αντίστοιχα Ελληνικά.

Οι Έλληνικές Επιχειρήσεις με την παντελή έλλειψη management και την ασυγχώρητη αδιαφορία προς τους κανόνες Marketing της Ελληνικής και διεθνούς αγοράς εξακολουθούν την ίδια πορεία, κατασπατάλησης, σε προσωπικά οφέλη, των δανειοδοτήσεων, αντί να χρησιμοποιηθούν στην στελέχωση των επιχειρήσεων με κατάλληλο και ικανό ανθρώπινο δυναμικό και μηχανολογικό εξοπλισμό αντίστοιχο των διεθνών προτύπων της δεκαετίας του '80.

Αποτέλεσμα η παραγωγικότητα των περισσότερων επιχειρήσεων να έχει πέσει σε επίπεδα αρνητικά, όπως και η ποιότητα των προϊόντων με συνέπεια την επικράτηση των ξένων προϊόντων στην Ελληνική αγορά και την εξαφάνιση του Έλληνικού προϊόντος από την διεθνή αγορά.

Ας προχωρήσουμε όμως και στα αίτια και τους παράγοντες της κρίσης που αφορούν το πιστωτικό σύστημα.

γ. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΠΟΥ ΑΠΟΔΙΔΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1. Οι τράπεζες που βρίσκονται κάτω από τον κρατικό έλεγχο στην δεκαετία του '70 δεν κάνουν αναπτυξιακή πολιτική

Το βασικό πρόβλημα στο πιστωτικό σύστημα είναι ότι δεν υπάρχει επαρκής ανταγωνισμός. Οι διατάξεις της νομισματικής επιτροπής που ήταν μία κυβερνητική επιτροπή που έκανε παρεμβάσεις περίπτωση κατά περίπτωση στο πιστωτικό σύστημα, κατέστρεψε εκ των πραγμάτων το πιστωτικό σύστημα, δεν έδωσε περιθώρια μίας ποσοτικής βελτίωσης της απόδοσης της κάθε τράπεζας γιατί τα περιθώρια είχαν καθοριστεί άλλοτε από την κεντρική τράπεζα και άλλοτε από τις νομισματικές αρχές. Κάτω από αυτές τις συνθήκες το μόνο που μπορούσαν να κάνουν οι εμπορικές τράπεζες είναι να μειώσουν τον κίνδυνο δηλαδή να τοποθετήσουν τα λεφτά τα οποία είχαν ορισμένο ποσοστό απόδοσης - άσχετα από τον κίνδυνο - με ένα τρόπο που ο κίνδυνος ή δυνατόν να είναι μηδέν.

Οι τράπεζες όμως πρέπει να χρηματοδοτούν την πρωτοβουλία εκείνη η οποία έχει τις μεγαλύτερες πιθανότητες για επιτυχία και μέσα απ' αυτήν την επιτυχία της δραστηριότητας που χρηματοδοτούν οι τράπεζες να είχαν ένα μεγαλύτερο ποσοστό κέρδος. Αυτό καθώς φαίνεται όμως είχε αλλάξει στην μεταπολεμική περίοδο στη χώρα μας.

Η νομισματική επιτροπή είχε βάλει κανόνες που καθόριζαν και το ποσοστό κέρδους κατά περίπτωση και κατά συνέπεια ο ρόλος των τραπεζών είχε μετατραπεί σε έναν καθορισμένο και συγκεκριμένο ρόλο ενός ταμειακού υπαλλήλου, μίας νεκρής νομισματικής πολιτικής.

Έτσι λοιπόν κάτω από αυτούς τους κανόνες οι τράπεζες ενδιαφέρθηκαν μόνο για μία σίγουρη χρηματοδότηση με ελαχιστοποίηση του κινδύνου. Χρηματοδοτούσαν οποιονδήποτε επιχειρηματία σε οποιονδήποτε κλάδο, αρκεί να είχε την οικονομική επιφάνεια αυτή που να τους έδινε την σιγουριά που ήθελαν.

Δεν ενδιαφερόντουσαν λοιπόν για την χρηματοδότηση κάποιας νέας επιχείρησης που είχε τις προϋποθέσεις να γίνει μία σωστή και υγιής επιχείρηση, παρά μόνο εκείνες που είχαν την ανάλογη οικονομική επιφάνεια (εμπράγματα, εγγυήσεις), για να μειώσουν τον κίνδυνο της χρηματοδότησής τους στο μηδέν.

Έτσι λοιπόν για να χρηματοδοτηθεί ένας νέος επιχειρηματίας, μία νέα επιχείρηση, έπρεπε να διαθέτει υψηλή οικονομική επιφάνεια και να παρέχει ανάλογη υψηλή εμπράγματα ασφάλεια στην τράπεζά του.

Αποτέλεσμα να αποκλεισθούν από τον επιχειρησιακό χώρο της δραστηριότητας και της ανάπτυξης όλες εκείνες οι μικρές επιχειρήσεις που ίσως να διέθεταν ικανά στελέχη τέτοια που να τις οδηγούσαν σήμερα, με την ανάλογη τραπεζική χρηματοδότηση, σε μεγάλες υγιείς επιχειρήσεις.

Το σύστημα λοιπόν δεν προχωρά στην αναπαραγωγή και ανάπτυξη νέ-

ου αίματος στον βιομηχανικό και εμπορικό κόσμο.

2. Αδιαφορία του πιστωτικού συστήματος για τα αποτελέσματα αυτής της χρηματοδότησης

Φθάσαμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι οι τράπεζες χρηματοδοτούν καλώς ή κακώς επιχειρήσεις μεγάλης οικονομικής επιφάνειας.

Κάποια στιγμή όμως αυτές οι επιχειρήσεις άρχισαν να εμφανίζουν αρνητικά αποτελέσματα και μηδέν κέρδη, η χρηματοδότηση όμως από τις τράπεζες συνεχίζονταν.

Πώς όμως και κάτω από ποιά λογική χρηματοδοτούσαν αυτές τις προβληματικές πιά επιχειρήσεις;

Βέβαια εδώ η ευθύνη δεν είναι ακέραιη του τραπεζικού συστήματος αλλά έχει μερίδιο ευθύνης και το κράτος. Θα έπρεπε να αναπτυχθεί μία συνεργασία βιομηχανου ή επιχειρηματία με το κράτος και την τράπεζα και μαζί να καταστρώσουν ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα με σκοπό να βγούν οι επιχειρήσεις από το στάδιο της προβληματικότητας και να μπορέσουν να πλησιάσουν την νέα τάξη των πραγμάτων σε διεθνές επίπεδο.

Ετσι λοιπόν με την έλλειψη στην δεκαετία του '70 μίας συγκεκριμένης βιομηχανικής αναπτυξιακής πολιτικής και με τα αντικίνητρα που δημιουργούσε το πιστωτικό σύστημα ο βιομηχανικός κόσμος οδηγείται στον δρόμο της κρίσης και της προβληματικότητας.

Πρίν κλείσουμε το κεφάλαιο των υπευθύνων παραχόντων, θα αναφερθούμε και σ' άλλους 2 παράγοντες που επηρέασαν την θέση των προϊόντων μας στην Ελληνική και διεθνή αγορά.

α. Ο υψηλός πληθωρισμός της Ελλάδας σε σχέση με τις άλλες χώρες μέλη της Ε.Ο.Κ. ο οποίος ανεβάζει το κόστος παραγωγής των προϊόντων μας αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταγωνιστούν όχι μόνο στην ποιότητα αλλά και στην τιμή ανά μονάδα τα αντίστοιχα ξένα προϊόντα.

β. Η δυσμενής κίνηση των νομισματικών ισοτιμιών.

Ενας άλλος αρνητικός παράγοντας είναι η δυσανάλογη αύξηση σε σχέση με το Ελληνικό νόμισμα, της τιμής των ξένων νομισμάτων που λογικά αυξάνει το κόστος αγοράς των εισαγόμενων πρώτων υλών

Αυτοί ήταν οι ποιά σημαντικοί παράγοντες που κατά την γνώμη μου οδήγησαν τον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο μέχρι ενός ορισμένου σημείου στην προβληματικότητα.

Στην συνέχεια της εργασίας αναπτύσσονται οι τρεις νομοθεσίες που δημιουργήθηκαν για την εξουχίανση αυτών των προβληματικών επιχειρήσεων και τα αποτελέσματά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2'

ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Πρώτη προσπάθεια για την αντιμετώπιση της προβληματικότητας των επιχειρήσεων και αποτελέσματα.Νόμος 876/1979

Ο νόμος αυτός ήταν η πρώτη απόπειρα αντιμετώπισης και εξυγίανσης των μεγάλων χρεών των προβληματικών επιχειρήσεων.

Ο νόμος αυτός ψηφίστηκε για την ανάπτυξη της κεφαλαιοαγοράς. Έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις τρέχουσες ανάγκες τους, δίνοντας του έτσι την δυνατότητα να εαυανενταχθούν υγιείς στους νόμους της αγοράς εγχώριας και ξένης. Το βασικότερο σημείο του νόμου είναι το άρθρο 16 το οποίο επιτρέπει την μετατροπή των ληξιπρόθεσμων οφειλών των επιχειρήσεων σε μετοχικό κεφάλαιο.

Η ρύθμιση αυτή αφορά περισσότερο εταιρείες χρηματιστηριακής μορφής και ήταν σημαντικός για την εποχή εκείνη γιατί σε συνδυασμό με σωστά αξιολογούμενες πλωτές θα μπορούσε να φέρει θετικά οικονομικά αποτελέσματα.

Δυστυχώς όμως ο νόμος αυτός δεν εφαρμόστηκε ποτέ στον σύνολό του και με την σοβαρότητα που έπρεπε.

Ας δούμε όμως τι ακριβώς προβλέπει το άρθρο 16 του ν. 876/1979 με τίτλο "Μετατροπή Ληξιπρόθεσμων Οφειλών των Επιχειρήσεων σε Μετοχικό Κεφάλαιο".

"Η νομοματική Επιτροπή δύναται μετά γνώμην της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να επιβάλη εις τας εν Ελλάδι λειτουργούσας Τράπεζας να κεφαλαιοποιούν μέρος ή το σύνολον των μεσομακροπρόθεσμων οφειλών επιχειρήσεων από τον συμπεφωνημένον χρόνον λήξεων των, εφ' όσων το σύνολον των οφειλών τούτων υπερβαίνει τι τριπλάσιον της λογιστικής καθαρής θέσεως της επιχειρήσεως.

Η αύξηση του κεφαλαίου της οφειλέτιδος επιχειρήσεως πραγματοποιείται δια της εκδόσεως ανιστοίχου ποσού νέων μετοχών εις τιμήν καθορισμένην υπό της Νομοματικής Επιτροπής, μετά γνώμην ωσαύτως της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς τηρουμένων των υπό των κειμένων διατάξεων προβλεπομένων επιφυλασσομένου του κατά την παράγραφο 5 του άρθρου 13 του Νόμου 2190/1920 δικαιώματος προτιμήσεως υπέρ των παλαιών μετόχων ασκουμένου υπό τούτων διά καταβολής τοις "μετρητοίς".

Τα αρμόδια όργανα της Εταιρείας υποχρεούνται όπως συμμορφωθούν αμελλητί προς την απόφασιν της Νομοματικής Επιτροπής. Εν πεπτώσει μη συμμορφώσεως, οι παραβάται τιμωρούνται διά των ποινών του άρθρου 57 του Νόμου 2190/1920.

Αι υπό των Τραπεζών αποκτώμεναι νέα μετοχαί διατίθενται υποχρεωτικώς προς το κοινόν, εις την τιμήν κτήσεών των, διά δημο-

οίας εγγραφής και εισάγονται εν συνεχεία εις το Χρηματιστήριο αυτοδικαίως, μη απαιτούμενης ετέρας τινός διαδικασίας.

Αι Τράπεζαι υποχρεούνται έναντι του αρχικού αγοραστού των ως άνω δια δημοσίας εγγραφής διατεθειμένων μετοχών :

α. Να επαναγοράσουν ταύτας εις την τιμήν της διαθέσεως των επί τη ειτήσει του υποβαλλομένη εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα ημερών μετά παρέλευσιν έτους από της διαθέσεώς των.

β. Να καταβάλουν εις αυτόν επί τη αιτήσει του, υποβαλλομένη εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα ημερών από της εγκρίσεως του τρίτου μετά την διάθεσιν των ισολογισμού της Εταιρείας, την τυχόν διαφορών μεταξύ των συνολικώς καταβληθέντων εις αυτό μερισμάτων τριών συνεχών χρήσεων και των συνολικώς καταβληθέντων διά τας χρήσεις ταύτας μερισμάτων βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του Νόμου 2190/1920. Η καταβαλλομένη ως άνω διαφορά λογίζεται φορολογικώς ως μερίσμα, η δε καταβάλλουσα ταύτην Τράπεζα έχει αναγωγήν κατά της Εταιρείας.

Διά της αποφάσεως της Νομισματικής Επιτροπής της επιβαλλούσης την κεφαλοποίησην των προς Τράπεζας οφειλών κατά τας διατάξεις του παρόντος άρθρου, ήτις δημοσιεύεται υποχρεωτικώς διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται πάσα λεπτομέρεια διά την εφαρμογήν του παρόντος άρθρου, ιδίαι δε ο τρόπος εκτιμήσεως της καθαρής θέσεως των επιχειρήσεων".

Αυτός ο νόμος δημιουργήθηκε για να καλύψει επίσης τα αποτελέσματα του αναπτυξιακού νόμου 849/1978 ο οποίος θέσπιζε μία νέα κατηγορία χρηματικών κινήτρων.

Δίνονται δανειακές ενλοχύσεις στις εταιρείες με άτοκα δανειακά κεφάλαια από το δημόσιο. Και αυτό το αναπτυξιακό μέτρο δεν έφερε κανένα θετικό αποτέλεσμα γιατί για άλλη μία φορά δεν υπήρχε κανένας αξιοκρατικός έλεγχος όσον αφορά τις επιχειρήσεις που έπρεπε να δανειοδοτηθούν και επίσης κανένας έλεγχος όσον αφορά την επένδυση των δανείων στις επιχειρήσεις που χορηγήθηκαν.

Αποτέλεσμα η εκμετάλλευση των δανείων από τους επιχειρηματίες για προσωπικό τους όφελος.

Αυτή την κατάσταση προσπάθησε να ελέγξει ο νόμος 876/1979.

Αποτέλεσμα των δανειοδοτήσεων αυτών χωρίς αντίκρισμα ήταν η διαιώνιση της προηγούμενης κατάστασης και η δημιουργία ενός ενδοσυναγωνισμού, μεταξύ των κεφαλαιούχων για την κυριότητα των επιχειρήσεων.

Το τραπεζικό σύστημα με τις νέες δανειοδοτήσεις χωρίς αξιοκρατικά κριτήρια και χωρίς συγκεκριμένο πιστωτικό πρόγραμμα χειροτερεύει για άλλη μία φορά την κατάσταση των προβληματικών επιχειρήσεων.

Αποτέλεσμα του νόμου αυτού ήταν η διαιώνιση της κατάστασης για μερικά χρόνια ακόμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

Δευτέρα προσπάθεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος

ΝΟΜΟΣ 323/1981

Το 1981 η κυβέρνηση βλέποντας την κατάσταση των προβληματικών επιχειρήσεων και τα αρνητικά αποτελέσματα του νόμου 876/1979 παίρνει μία νέα σειρά μέτρων για να αντιμετωπίσει την κατάσταση

Ετσι δημιουργείται ο νόμος 323/1981 "περί λήψης μέτρων βελτιώσεων και ενισχύσεως της οικονομικής εν γένει θέσεως βιομηχανικών επιχειρήσεων".

Το περιεχόμενο του νόμου είναι το εξής :

"Νομισματική επιτροπή, λαβούσα υπ' όψην τας αντιμετωπιζόμενας υπό ορισμένων βιομηχανικών επιχειρήσεων οικονομικά δυσχερείας και την ανάγκην εξασφαλίσεως των απαραίτητων κεφαλαίων, διά την ενίσχυσιν της οικονομικής, εν γένει, θέσεως των και την ανάπτυξιν της παραγωγικής δραστηριότητος αυτών, αποφάσισε τα κατωθί :

Ι. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Επιτρέπεται η εκ μέρους των εμπορικών τραπεζών και των τραπεζών Επενδύσεων Χρηματοδοτήσεις φυσικών ή νομικών προσώπων διά την συμμετοχήν εις την, δι' εκδόσεως νέων μετοχών, αύξησιν του μετοχικού κεφαλαίου βιομηχανικών επιχειρήσεων λειτουργούν υπό την μορφήν Ανωνύμων Εταιρειών, υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις :

α. Εις πάσαν περίπτωσιν χρηματοδοτήσεως βάσει της παρούσης αποφάσεως, η συμμετοχή των δανειοδοτούμενων εις το Κεφάλαιον των ανωτέρω βιομηχανικών επιχειρήσεων έως τούτο θα διαμορφωθεί μετά την αύξησιν του, δέον όπως ανέρχεται εις ποσοστόν 51% κατ' ελάχιστον όριον.

β. Της ως άνω χρηματοδοτήσεως διά την αγοράν μετοχών δύναται να τύχουν και εργαζόμενοι εις τας προαναφερθείσας βιομηχανικάς επιχειρήσεις, μη ισχύοντος εν προκειμένω του ως άνω παράγραφο α. καθοριζομένου ελάχιστου ορίου συμμετοχής των δανειοδοτούμενων εις το μετοχικόν κεφάλαιον αυτών.

γ. Το ύψος των δανείων δε δύναται, κατά περίπτωσιν, να υπερβαίνει ποσοστόν 70% της αξίας των προς αγοράν μετοχών της επιχειρήσεως ή ποσοστόν 80% της αξίας αυτών προκειμένου ειδικότερον, περί δανειοδοτήσεως των εργαζομένων εις την επιχείρησιν ως ανωτέρω (παράγραφο β.).

δ. Η διάρκεια των δανείων ορίζεται μέχρι 10 ετών, περιλαμβανομένης περιόδου χάριτος 2 ετών, η δε εξόφλησις αυτών θα πραγματοποιηθεί δι' ισοπέσων εξαμηνιαίων δόσεων, της πρώτης καταβλητέας μετά εξαμήνου από της λήξεως της ως άνω χαριστικής περιόδου.

ε. Τα ανωτέρω δάνεια θα βαρύνονται με το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο χρηματοδοτήσεως της βιομηχανίας δια παχίας εγκαταστάσεις. Οι τόκοι της χαριστικής περιόδου, κεφαλοποιούμενοι θα εξοφλούνται δι' ισοπέσων εξαμηνιαίων δόσεων, ομού με τας κανονικάς δόσεις των δανείων.

στ. Άπασαι αι υπό των δανειοδοτούμενων αποκτώμεναι μετοχαί των προμηθευσίων βιομηχανικών εταιρειών θα κατατίθενται ως ενέχυρον εις χείρας της χρηματοδοτούσης Τραπέζης μέχρι πλήρους εξοφλήσεως των δανείων.

2. Παρέχεται η ευχέρεια εις τας χρηματοδοτούσας Τράπεζας όπως αντλούν τα αναγκαία διά την χορήγησιν των ανωτέρω δανείων ποσά εκ των παρά τη Τραπέζη της Ελλάδος καταθέσεών των διά δάνεια μέσης και μακράς προθεσμίας.

II. ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΑΛΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΟΦΕΙΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

1. Αλεξιπρόθεσμοι οφειλαί βιομηχανικών επιχειρήσεων προς Τράπεζας προερχόμεναι εκ βραχυπρόθεσμων χρηματοδοτήσεων, αι οποίαι αποδεδειγμένως διατέθησαν μέχρι 30/6/81 δια παχίας εν γένει εγκαταστάσεις και εξοπλισμού, δύνανται να τυγχάνουν των ακόλουθων ρυθμίσεων :

α. Μετατρέπονται εις μακροπρόθεσμα δάνεια διάρκειας μέχρις 8 ετών από της ρυθμίσεως (περιλαμβανομένης περιόδου χάριτος ενός έτους) με επιτόκιο το εκάστοτε ισχύον διά χορηγήσεις προς την βιομηχανίαν διά παχίας εγκαταστάσεις. Οι τόκοι της χαριστικής περιόδου, κεφαλοποιούμενοι, θα εξοφλούνται δι' ισοπέσων δόσεων ομού με τας κανονικάς δόσεις των δανείων.

β. Μετατρέπονται εις μετοχικόν κεφάλαιον των εν λόγω επιχειρήσεων, δι' εκδόσεως προνομοιούχων μετοχών μετά ψήφου (εφ' όσον προβλέπεται τούτο υπό του καταστατικού των) ή κοινών μετοχών, αναλαμβανομένων υπό των δανειστριών Τραπεζών και μέχρι ποσού αντιστοιχούντος εις ποσοστόν 45% του συνολικού κεφαλαίου. Εις την περίπτωσιν ταύτην οι μέτοχοι των ρηθεισών βιομηχανικών επιχειρήσεων θα έχουν την ευχέρειαν όπως, εντός συμφωνουμένης προθεσμίας (ουχι μικροτέρας των πέντε ετών) εξαγοράσουν από τας δανειστρίας Τράπεζας τας εν λόγω μετοχάς. Ο τρόπος διά του καθορισμού της τιμής των ούτω εξαγοραζομένων μετοχών θα συμφωνείται μεταξύ των μερών προ της μετατροπής των δανείων εις μετοχικόν κεφάλαιον.

2. Παρέχεται η ευχέρεια εις τας Τράπεζας όπως αντλούν τα ποσά άτινα αντιστοιχούν προς τα ως άνω (παράγραφο II/2β), ρυθμιζόμε-
νας (δία μετατροπής εις μετοχικόν κεφάλαιον) απαιτήσεις των, εκ
των παρά τη Τράπεζη της Ελλάδος λογαριασμών καταθέσεων των διά
δάνεια μέσης και μακράς προθεσμίας.

Εις περίπτωσιν μη υπάρξεως υπολοίπου εις τους εν λόγω λογαρια-
σμούς των, αι Τράπεζαι δύνανται να αναχρηματοδοτούνται από την
Τράπεζαν της Ελλάδος με επιτόκιον 1% και μέχρι ποσοστού 15% των
ούτω ρυθμιζομένων απαιτήσεών των.

3. Εις περίπτωσιν υπάρξεως δανειακών υποχρεώσεων των εν λόγω
βιομηχανικών επιχειρήσεων προς πλείονας της μίας Τράπεζας η
παρά τα ανωτέρω ρύθμισις αυτών θα λαμβάνη χώραν κατόπιν συμφω-
νίας πασών των πιστωτριών Τραπεζών.

3.1. Καθορίζεται ότι τόσον η εκτίμησις της αξίας εξαγοράς των
μετοχών των εν θέματι βιομηχανικών επιχειρήσεων διά την οποίαν
θα λαμβάνη χώραν η εν παραγράφω I της παρούσης προβλεπομένη
χρηματοδότησις, όσον και η διαπίστωσις και πιστοποίησης της
χρησιμοποίησεως των προς ρύθμισιν βραχυπροθέσμων οφειλών αυτών
διά παχίας εγκαταστάσεις (ως ανωτέρω παράγραφο II), θα ανατί-
θενται εις ορκωτούς λογιστάς, αι σχετικά εκθέσεις των οποίων
θα τηρούνται εις τους οικείους φακέλλους των δανείων.

3.2. Η εφαρμογή των υπό της παρούσης αποφάσεως προβλεπομένων
πιστωτικών μέτρων διά την βελτίωσιν της κεφαλαιακής διαρθρώσε-
ως και της οικονομικής εν γένει θέσεως βιομηχανικών επιχειρήσε-
ων τελεί υπό την απαραίτητον προϋπόθεσιν ότι θα διαπιστούται η
βιωσιμότης αυτών υπ' ευθύνην των δανειστριών Τραπεζών .

Ας δούμε σε γενικές γραμμές το νόημα και το αποτέλεσμα αυτού
του νόμου.

Οι τράπεζες αναλαμβάνουν την ευθύνη να βγάλουν τις ιδιωτικές
επιχειρήσεις από το αδιέξοδο, εκείνες τις επιχειρήσεις που θα
κρίνουν οι τράπεζες βιώσιμες.

Σκεπτόμενοι όμως την υποκειμενικότητα του χαρακτηρισμού μίας
επιχείρησης σαν προβληματική και λαμβάνοντας υπόψη το γραφειο-
κρατικό διοικητικό σύστημα καταλαβαίνουμε πως επιμηκύνεται ο
χρόνος λειτουργείας των προβληματικών επιχειρήσεων βιώσιμων ή
μη ως την επαγωγή τους στον νόμο.

Επίσης ένα δεύτερο μελανό σημείο του νόμου είναι η εκ νέου αγο-
ρά των μετοχών των επιχειρήσεων από τις τράπεζες με το πέρασμα
μίας πενταετίας.

Ένα σημείο πρακτικά ανεφάρμοστο γιατί κανείς δεν μπορεί να προ-
βλέψει την οικονομική κατάσταση μίας επιχείρησης μετά από πέντε
χρόνια και την οικονομική κατάσταση που θα έχει δημιουργηθεί
στην αγορά.

Ένα θετικό στοιχείο του νόμου μπορεί να χαρακτηρισθεί η συμμε-
τοχή των εργαζομένων στα κέρδη της επιχείρησης με την αγορά των
μετοχών.

Το μέτρο αυτό όμως έφερε αρνητικά αποτελέσματα γιατί δεν δόθηκαν τα ανάλογα οικονομικά κίνητρα στους εργαζόμενους για να κινηθούν στην αγορά των μετοχών.

Ένα άλλο αρνητικό στοιχείο του νόμου είναι η δυνατότητα των νέων επιχειρήσεων να προσφέρουν στην τράπεζα σαν ενέχυρο τις μετοχές τους και με αυτό τον τρόπο να δανειοδοτούνται.

Έτσι δημιουργούνται νέοι επιχειρηματίες οι οποίοι χωρίς να διακινδυνεύουν στην ουσία τίποτα αποσπούσαν από το τραπεζικό σύστημα πιστώσεις χωρίς να είναι τίποτα σίγουρο για την επιτυχία των επιχειρήσεών τους.

Βασικό στοιχείο του νόμου είναι για πρώτη φορά αναγκαία απόδειξη της χρησιμοποίησης των δανείων για πάγιες καταστάσεις ή για εξοπλισμό.

Στοιχείο που αποδεικνύει ότι οι επιχειρηματίες για χρόνια και χρόνια έπαιρναν δάνεια από τις τράπεζες χωρίς να λογοδοτούν για τον τρόπο χρησιμοποίησής τους.

Τελευταίο αρνητικό στοιχείο του νόμου είναι η μετατροπή των ληξιπρόθεσμων οφειλών σε μακροχρόνια δάνεια με χαμηλότερο κόστος από 23,5% σε 18,5%.

Μέτρο που επιβάρυνε περισσότερο την Ελληνική οικονομία.

Ας προχωρήσουμε όμως στην τρίτη και πιο οργανωμένη προσπάθεια για την εξυγίανση των επιχειρήσεων που είναι η δημιουργία του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και ο νόμος 1386/84.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Ο Ο.Α.Ε. ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Επελτα από αυτές τις δύο άστοχες νομοθετικές κινήσεις των εκάστοτε κυβερνήσεων δημιουργείται τον Μάρτιο του 1984 ο Ο.Α.Ε. του νόμου 1386 του '84.

Ετσι με το νόμο 1386 ιδρύεται ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων Α.Ε. οι μετοχές του οποίου ανήκουν στο δημόσιο.

Σκοπός του οργανισμού είναι η συμβολή στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας με :

- α. την οικονομική εξυγίανση επιχειρήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.
- β. την εισαγωγή και εφαρμογή ξένης τεχνολογίας καθώς και την ανάπτυξη της εγχώριας.
- γ. την ίδρυση και εκμετάλλευση κοινωνικοποιημένων ή μικτής οικονομίας επιχειρήσεων.

Η υπαγωγή μιας επιχείρησης στις ρυθμίσεις του νόμου γίνεται με απόφαση του υπουργού εθνικής οικονομίας, που εκδίδεται ύστερα από σχετική, όχι όμως αναγκαστικά δεσμευτική, της γνωμοδοτικής επιτροπής.

Η γνωμοδότηση στηρίζεται σε ειδική έκθεση της γραμματείας αναφορικά με την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και την δυνατότητα εξυγίανσής της.

Ας δούμε όμως ειδικότερα τον νόμο 1386/1984.

Η ΚΕΙΜΕΝΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1386

Οργανισμός Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής ψηφισθέντα νόμον :

Άρθρο 1.
Σύσταση

1. Ιδρύεται ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία "Οργανισμός Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ).
2. Ο ΟΑΕ λειτουργεί για το κοινωνικό συμφέρον κάτω από την εποπτεία του Κράτους, που ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του Β.Δ. 174/1963 "Περί κωδικοποίησης των διατάξεων του νόμου 2190/20 εις ενιαίον-κείμενον" (ΦΕΚ Α87), όπως ισχύει, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο αυτόν.

Άρθρο 2.
Έδρα - Σκοπός.

1. Έδρα του οργανισμού ορίζεται Δήμος ή Κοινότητα του Νομού Αττικής.
Παραρτήματα Υποκαταστήματα και Γραφεία του οργανισμού μπορεί να ιδρύνονται σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, που καθορίζει τους όρους σύστασής τους.
2. Σκοπός του Οργανισμού είναι η συμβολή στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας με :
 - α. Την οικονομική εξυγίανση επιχειρήσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.
 - β. Την εισαγωγή και εφαρμογή ξένης τεχνολογίας καθώς και την ανάπτυξη της εγχώριας.
 - γ. Την ίδρυση και εκμετάλλευση κοινωνικοποιημένων ή μικτής οικονομίας επιχειρήσεων.

3. Ο Οργανισμός για την πραγματοποίηση των σκοπών του μπορεί ιδίως :

- α. Να αναλαμβάνει τη διοίκηση και εκμετάλλευση των υπό εξουχίανση ή κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων.
- β. Να συμμετέχει στο κεφάλαιο επιχειρήσεων που ήδη υπάρχουν ή πρόκειται να ιδρυθούν .
- γ. Να χορηγεί δάνεια κάθε μορφής σε επιχειρήσεις που συμμετέχει καθώς και εγγυήσεις για την εξασφάλιση τέτοιων δανείων.
- δ. Να εκδίδει ομολογιακά δάνεια στο εσωτερικό ή εξωτερικό, με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
- ε. Να αποκτά ομολογίες έκδοσης του δημοσίου ή οργανισμών που αυτό ελέγχει, καθώς και ομολογίες δανείων επιχειρήσεων, οργανισμών και τραπεζών.
- στ. Να μεταβιβάζει μετοχές ιδίως σε εργαζόμενους ή στους φορείς εκπροσώπησής τους, σε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε κοινοφελή ιδρύματα, κοινωνικούς φορείς, ή και ιδιώτες.
- ζ. Να συνάπτει δάνεια από το Ελληνικό Δημόσιο, την Τράπεζα της Ελλάδος ή άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς του εσωτερικού ή εξωτερικού με ή χωρίς την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και να δέχεται καταθέσεις Ν.Π.Δ.Δ., δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων που συμμετέχει.

Άρθρο 3

Οργάνωση και λειτουργία του Οργανισμού

1. Το μετοχικό κεφάλαιο του Οργανισμού ορίζεται στο ποσό των 2 δις δρχ. διαιρείται σε 200 χιλιάδες μετοχές ονομαστικής αξίας 10.000 δρχ. η καθεμιά και καταβάλλεται ολόκληρο από το Δημόσιο σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την ισχύ του νόμου αυτού.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μπορεί να αυξηθεί το κεφάλαιο αυτό κατά 3 δις δρχ. και μέχρι του ποσού των 5 δις δραχμών.

Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο τρόπος και χρόνος καταβολής του ποσού της αύξησης αυτής καθώς και η ανάληψη και καταβολή του κεφαλαίου από το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ., φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, φορείς εργαζομένων, ελεγχόμενες από το κράτος Τράπεζες και Επιχειρήσεις του Δημοσίου Τομέα.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται σχετικά με κάθε άλλη αύξηση του κεφαλαίου οι διατάξεις του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920.

2. Οι μετοχές του Οργανισμού είναι ονομαστικές.

3. Ο Οργανισμός διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τον Πρόεδρο και οκτώ (8) μέλη. Ο Πρόεδρος και δύο μέλη του Δ.Σ. ορίζονται και ανακαλούνται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, ένα μέλος ορίζεται για την Γ.Σ.Ε.Ε., τα δε λοιπά εκλέγονται από τη Γ.Σ. των μετόχων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αμοιβή όλων των μελών του Δ.Σ. Η θητεία των μελών του Δ.Σ. και του Προέδρου είναι τριετής.

Μετά το δεύτερο έτος από την ίδρυση του οργανισμού ανανεώνεται ανά έτος το 1/3 των μελών, κατά τρόπο ανάλογο με το διορισμό τους.

Ο επανודιορισμός του προέδρου και των μελών του διοικητικού συμβουλίου επιτρέπεται.

4. Ο Οργανισμός εκπροσωπείται δικαστικά και εξώδικα από το διοικητικό συμβούλιο που ενεργεί συλλογικά. Με απόφαση του διοικητικού είναι δυνατόν να ορίζεται ότι ένα ή περισσότερα μέλη του, υπάλληλοι του Οργανισμού ή τρίτοι μπορούν να εκπροσωπούν τον οργανισμό γενικά ή για ορισμένες μόνο πράξεις.

5. Στη γενική συνέλευση των μετόχων οι εκπρόσωποι του δημοσίου διορίζονται με κοινή απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ασκεί την εποπτεία που προβλέπεται από τη νομοθεσία για τις Ανώνυμες Εταιρίες.

Άρθρο 4.**Πόροι - Απαλλαγές.**

1. Πόροι του ΟΑΕ είναι : επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, πρόσδοι από άλλες επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες και έσοδα από εκμεταλλεύσεις.

2. Πράξεις του Οργανισμού που αποβλέπουν στην υλοποίηση των αποφάσεων του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για την εξουχίανση των επιχειρήσεων που υπαχονται σ' αυτόν το νόμο, κατά το άρθρο 8 παρ. 5 και 8, άρθρο 9 παρ. 5 και άρθρο 10 του παρόντος νόμου και ειδικότερα η αγορά από τον Οργανισμό χρεωγράφων, αξιολογίων, ομολόγων και κάθε είδους πάγιων περιουσιακών στοιχείων, εκτός από ακίνητα, ή εγγραφή, ή άρση υποθήκης, προσημέλιωσης ή ενέχυρου, εφόσον συντελεσθούν σε ένα χρόνο από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, δικαιώματα και γενικά οποιαδήποτε επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων εκτός από τα εισηπραττόμενα υπέρ των Δήμων και Κοινοτήτων.

3. Ο Οργανισμός για την αγορά ακινήτων από τις υπό εξουχίανση επιχειρήσεις, καθώς και για την πώληση των ακινήτων τους σε τρίτους έχει την φορολογική μεταχείριση του Δημοσίου.

4. Ο Οργανισμός σε όλα τα δικαιοδοτικά όργανα ή διοικητικές αρχές απολαύει όλων ανεξαιρέτως των διαδικαστικών προνομίων και προνομίων εκτέλεσης του Δημοσίου.

Άρθρο 5.**Προυποθέσεις υπαγωγής.**

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του άρθρου 12 του νόμου αυτού, μπορεί να υπάχονται στις ρυθμίσεις του νόμου αυτού επιχειρήσεις που :

α. Έχουν αναστείλει ή διακόψει τη λειτουργία τους για οικονομικούς λόγους.

β. Είναι σε κατάσταση παύσης των πληρωμών.

γ. Έχουν πτωχεύσει ή τεθεί υπό τη διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών ή υπό προσωρινή διαχείριση ή υπό εκκαθάριση οποιασδήποτε μορφής.

δ. Το σύνολο των οφειλών τους είναι πενταπλάσιο από το άθροισμα του εταιρικού κεφαλαίου και των εμφανών αποθεματικών τους

και παρουσιάζουν έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής των οφειλών τους. Στις οφειλές δεν περιλαμβάνονται εμπορικές συναλλαγές μη ληξιπρόθεσμες.

ε. Ενδιαφέρουν την εθνική άμυνα ή έχουν ζωτική σημασία για την αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου ή έχουν ως κύριο σκοπό την παροχή υπηρεσιών προς το κοινωνικό σύνολο και παρουσιάζουν έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής των οφειλών τους.

στ. Ζητούν την υπαγωγή τους.

2. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου :

α. "Αναστολή ή διακοπή της λειτουργίας" σημαίνει προσωρινή ή οριστική διακοπή των εργασιών της επιχείρησης για λόγους οικονομικής αδυναμίας. Ως οικονομική αδυναμία νοείται η έλλειψη ρευστότητας ανεξάρτητα από τη σχέση ιδίων προς ξένα κεφάλαια.

β. "Κατάσταση παύσης των πληρωμών" σημαίνει γενική και μόνιμη μη πληρωμή ληξιπρόθεσμων χρεών, αστικού ή εμπορικού χαρακτήρα, ανεξάρτητα από τη σχέση ιδίων και ξένων κεφαλαίων.

γ. "Έκδηλη οικονομική αδυναμία πληρωμής" των οφειλών σημαίνει α) Μείωση της παραγωγής και του αριθμού των εργαζομένων, οφειλόμενη σε έλλειψη ρευστότητας, β) Σώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών και γ) Επιδείνωση των δεικτών ρευστότητας. Η κατάσταση αυτή μπορεί να αποδεικνύεται και από δήλωση μίας ή περισσότερων τραπεζών, που χρηματοδοτούν κυρίως την επιχείρηση ότι δεν θα συνεχίσουν την χρηματοδοτική τους στήριξη.

δ. "Επιχείρηση σημαίνει κάθε οργανωμένη οικονομική δραστηριότητα φυσικού ή νομικού προσώπου ανεξάρτητα από την εμπορική του ιδιότητα.

ε. Δημοσιολογραφικές γενικά επιχειρήσεις δεν υπάγονται στο νόμο αυτόν.

Άρθρο 6.

Διαδικασία υπαγωγής.

1. Η απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για την υπαγωγή της επιχείρησης στις ρυθμίσεις αυτού του νόμου, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκδίδεται ύστερα από :

α. Αίτηση της επιχείρησης.

β. Αίτηση του ΟΑΕΔ, εφόσον ο οργανισμός αυτός έχει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1172/1981 (ΦΕΚ Α177), καταβάλει μέχρι την ημέρα υποβολής της αίτησης το είκοσι τοις εκατό (20%) των δεδουλευμένων, κατά την έννοια του ίδιου νόμου, αποδοχών.

γ. Αίτηση τράπεζας, Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ., εφόσον έχουν ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις κατά της επιχείρησης.

δ. Αίτηση των πιστωτών της επιχείρησης εκτός των αναφερομένων στα εδάφια β' και γ', που εκπροσωπούν το είκοσι τοις εκατό (20%) τουλάχιστο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της επιχείρησης, κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης, σε κάθε περίπτωση όμως όχι μικρότερο από 10% του συνόλου των οφειλών της.

ε. Αίτηση του οριστικού ή προσωρινού συνδίκου ή του πτωχεύσαντος.

2. Η αίτηση υποβάλλεται στη Γραμματεία Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων και διαβιβάζεται στην Γνωμοδοτική Επιτροπή για να γνωμοδοτήσει στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή γνωμοδοτεί για την υπαγωγή ή όχι της επιχείρησης στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου, ύστερα από ειδική έκθεση που καταρτίζει η ΓΟΑΕ για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, το ενεργητικό και παθητικό της και η δυνατότητα εξυγίανσής της.

Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει τη σύνταξη της παραπάνω έκθεσης σε ειδικούς μελετητές ή εμπειρογνώμονες με σύμβαση έργου και να καθορίζει την αμοιβή τους που καλύπτεται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων. Η σύνταξη της έκθεσης αυτής μπορεί ν' ανατεθεί σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς του δημοσίου τομέα ή σε ομάδες εργασίας αποτελούμενες από πρόσωπα που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα.

Άρθρο 7.

Ρυθμίσεις για την εξυγίανση των επιχειρήσεων.

Με την απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας, για την υπαγωγή της επιχείρησης στις ρυθμίσεις του νόμου, μπορεί να προβλέπεται:

1. Η ανάληψη της διοίκησης της επιχείρησης από τον ΟΑΕ κατά το άρθρο 8.

2. Η ρύθμιση των υποχρεώσεων της επιχείρησης κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την βιωσιμότητά της, δηλαδή :

α. Αναγκαστική αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές ή και με μετοχοποίηση υφιστάμενων υποχρεώσεων. Η μετοχοποίηση υποχρεώσεων μπορεί να επιβληθεί μόνο στο Δημόσιο σε νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Τράπεζες, ελεγχόμενες από το Δημόσιο.

β. Αναδιάρθρωση υφιστάμενων υποχρεώσεων.

Οι ρυθμίσεις αυτές μπορεί να συντρέχουν.

3. Η εκκαθάριση κατά το άρθρο 9 του νόμου αυτού.

Άρθρο 8.

Ανάληψη Διοίκησης.

1. Σε περίπτωση που αποφασίζεται η ανάληψη της διοίκησης της επιχείρησης από τον οργανισμό για ορισμένο χρόνο, η διοίκηση γίνεται κατά περίπτωση από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που διορίζονται από αυτόν. Στην διοίκηση συμμετέχει εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι κανόνες που διέπουν το συγκεκριμένο εταιρικό τύπο της επιχείρησης.

Με τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης παύει η εξουσία των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης. Η γενική συνέλευση των μετόχων ή η συνέλευση των εταίρων διατηρείται αλλά δεν μπορεί να αποφασίζει την ανάκληση της διοίκησης που γίνεται από τα πρόσωπα που διορίζει ο ΟΑΕ. Για τη διάθεση των κερδών και τη δημιουργία αποθεματικών απαιτείται έγκριση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

2. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται έκτακτος έλεγχος, ο έλεγχος αυτός γίνεται και από τον οργανισμό.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να συστήνεται επιτροπή από ειδικούς εμπειρογνώμονες και με την υποχρέωση τήρησης από αυτή του τραπεζικού και φορολογικού απορρήτου, για το διαχειριστικό έλεγχο της επιχείρησης εκείνης που ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις υπαγωγής της στο νόμο αυτόν.

Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η αμοιβή των μελών της επιτροπής.

Η Επιτροπή για την ολοκλήρωση του έργου της δικαιούται να ζητήσει πληροφορίες και στοιχεία από τις Τράπεζες που χρηματοδότησαν την επιχείρηση, δημόσιες υπηρεσίες και ιδιώτες.

Η άρνηση παροχής πληροφοριών ή στοιχείων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

4. Η διοίκηση, που ορίζεται από τον οργανισμό, ενεργεί όλες τις διαχειριστικές πράξεις, συνεχίζει τη λειτουργία της επιχείρησης κατά το σύνολο ή τα παραγωγικά της τμήματα που κρίνει ότι είναι

αποδοτικότερα, προβαίνει σε απογραφή, σύνταξη λολοχισμού και διαπιστώνει την καθαρή θέση της επιχείρησης. Κατά το χρονικό διάστημα της παραπάνω διοίκησης και διαχείρισης μπορεί, με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας, να ορίζεται ότι αναστέλλονται η πληρωμή των ληξιπρόθεσμων χρεών της επιχείρησης έναντι οποιουδήποτε τρίτου και του Δημοσίου, τα μέτρα ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της επιχείρησης και το τωνοφόρο των κάθε είδους απαιτήσεων. Το ίδιο ισχύει και για τις εκκρεμείς διαδικασίες ατομικής ή συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης.

5. Κατά τη διάρκεια της προσωρινής διοίκησης ο ΟΑΕ καταρτίζει μελέτη βιωσιμότητας για την επιχείρηση και διαπραγματεύεται με τους μετόχους και τους πιστωτές για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με την επιβίωση της επιχείρησης. Για την επίτευξη μίας τέτοιας συμφωνίας απαιτείται η έγκριση σύμφωνη γνώμη : α) των πιστωτών που εκπροσωπούν το 60% τουλάχιστο του συνόλου των υποχρεώσεων της επιχείρησης και προκύπτουν από τα επίσημα βιβλία της επιχείρησης κατά το χρόνο δημοσίευσης της υπουργικής απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα δημόσια νομικά πρόσωπα, ανεξάρτητα από το ύψος των απαιτήσεών τους, εκπροσωπούνται από τον ΟΑΕ. β) των μετόχων ή εταιρών της επιχείρησης που εκπροσωπούν το 51% του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και γ) του ΟΑΕ. Η συμφωνία έχει ισχύ από την έγκρισή της με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Με τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης που εγκρίνει τη σχετική συμφωνία παύει η προσωρινή διοίκηση του ΟΑΕ και αίρεται η τυχόν διαταχθείσα αναστολή ατομικών διώξεων ή τα επιβληθέντα μέτρα κατά την παρ. 4 του άρθρου αυτού, η πτώχευση δε που τελούσε υπό αναστολή ανακαλείται αυτοδίκαια.

Η παραπάνω συμφωνία δεσμεύει όλους τους πιστωτές της επιχείρησης. Υπάρχουσες όμως εγγυήσεις, υποθήκες, ενέχυρα και άλλα ειδικά προνόμια διατηρούνται για την εξασφάλιση των απαιτήσεων των πιστωτών όπως διαμορφώθηκαν με τη συμφωνία αυτή.

7. Εάν εντός ορισμένης προθεσμίας, κατά την κρίση του ΟΑΕ, δεν επιτευχθεί συμφωνία, ακολουθεί η κατά τις διατάξεις αυτού του νόμου διαδικασία εκκαθάρισης.

8. Κατά τη διάρκεια της προσωρινής διοίκησης ο ΟΑΕ μπορεί με απόφασή του, που εγκρίνεται με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες για την ανώνυμη εταιρία διατάξεις να αυξάνει το κεφάλαιο της εταιρίας. Η αύξηση του κεφαλαίου μπορεί να γίνει είτε μετρητοίς είτε με εισφορές σε είδος. Η καταβολή της εισφοράς επιτρέπεται να γίνει και με συμψηφισμό. Κάθε σχετική λεπτομέρεια με την αύξηση του κεφαλαίου καθορίζεται με την παραπάνω υπουργική απόφαση.

Οι παλαιοί μέτοχοι διατηρούν το δικαίωμα προτιμήσεως που ασκείται μέσα σε προθεσμία και καθορίζεται με την Υπουργική απόφαση.

9. Ο ΟΑΕ ή η διοριζόμενη απ' αυτόν διοίκηση ευθύνεται μόνο για δόλο ή βαριά αμέλεια.

Άρθρο 9.

Ειδική εκκαθάριση.

1. Εφόσον δεν επιτευχθεί η κατά το άρθρο 8 συμφωνία ή δεν εκπληρωθούν οι όροι της, με αίτηση του ΟΑΕ ή καθενός που έχει έννομο συμφέρον ζητείται από το Εφετείο της περιφέρειας της έδρας της επιχείρησης ο διορισμός εκκαθαριστή που προβαίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού στην εκκαθάριση της περιουσίας της επιχείρησης. Το Εφετείο οφείλει να ορίσει δικάσιμο σε χρόνο όχι μεγαλύτερο από πέντε ημέρες από την κατάθεση της αίτησης και δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η απόφαση του Δικαστηρίου πρέπει να εκδοθεί μέσα σε 10 ημέρες από τη συζήτηση της αίτησης. Η απόφαση δεν υπόκειται σε τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο.

2. Η εκκαθάριση διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 18-22 του Ν.Δ. 3562-1956 "περί υπαγωγής ανωνύμων εταιριών υπό τη διοίκηση και διαχείριση των πιστωτών των πιστωτών και θέσεως αυτών υπό ειδική εκκαθάριση".

Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία της επιχείρησης ή τμημάτων της.

3. Για την ικανοποίηση των απαιτήσεων ο εκκαθαριστής συντάσσει πίνακα σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 975 και 979 και του άρθρου 1007 του ΚΠολΔ. Ο πίνακας συντάσσεται ύστερα από αναγγελία των πιστωτών στον εκκαθαριστή. Η αναγγελία πρέπει να γίνεται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, μία αθηναϊκή και μία της πρωτεύουσας του νομού που εδρεύει η επιχείρηση. Ο πίνακας συντάσσεται μέσα σε 10 μέρες από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας αναγγελίας.

4. Κατά τη διανομή των προϊόντων της εκκαθάρισης της περιουσίας της επιχείρησης προτιμώνται οι απαιτήσεις του ΟΑΕ που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της προσωρινής απ' αυτόν διαχείρισης θεωρούνται δε ότι υπάγονται στα γενικά πρόνομια του άρθρου 975 του ΚΠολΔ.

5. Η απόκτηση από τον Οργανισμό περιουσιακών στοιχείων κατά την εκκαθάριση θεωρείται παραγωγική επένδυση και μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.1262/1982.

Άρθρο 10.

Αναγκαστική αύξηση του κεφαλαίου και κεφαλαιοποίηση.

1. Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου ή η κεφαλαιοποίηση των οφειλών της επιχείρησης προς τις τράπεζες ή πιστωτικούς οργανισμούς, ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης και των κάθε μορφής οφειλών της προς το δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οργανισμού στις περιπτώσεις του άρθρου 8 παρ. 5 και γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής στις περιπτώσεις του άρθρου 7 παρ. 2 και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζεται ο αριθμός και η τιμή των νέων μετοχών που πρέπει να εκδοθούν για την αναγκαστική αύξηση κεφαλαίου ή την κεφαλαιοποίηση των οφειλών, με βάση την καθαρή θέση της επιχείρησης, όπως αυτή προσδιορίζεται στην πρόταση του οργανισμού. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλεπεται η δυνατότητα διάθεσης των νέων μετοχών στους παλαιούς μετόχους, στους πιστωτές, στον οργανισμό, στους εργαζόμενους στην επιχείρηση και σε συνεταιριστικούς φορείς, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και κάθε άλλη συναφής λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η αναλογία των παραπάνω προσώπων, οργανισμών και φορέων στη διοίκηση των επιχειρήσεων.

3. Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης των απαιτήσεων των παραπάνω πιστωτών, με την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζεται αν το σύνολο ή μέρος των μετοχών θα περιέλθει στους πιστωτές αυτούς ή στον οργανισμό. Στην πρώτη περίπτωση οι απαιτήσεις αποσβένονται. Στη δεύτερη περίπτωση ο οργανισμός εκδίδει και παραδίδει στους πιστωτές ομόλογο, έναντι μέρους ή του συνόλου των απαιτήσεών τους. Οι όροι έκδοσης των ομολόγων, το ύψος του επιτοκίου, η προθεσμία εξόφλησης, η τυχόν περίοδος χάριτος και κάθε άλλη λεπτομέρεια ορίζονται με την υπουργική απόφαση. Στην περίπτωση αυτή επέρχεται απόσβεση των αρχικών απαιτήσεων, υπάρχουσες όμως εχyuήσεις, υποθήκες ή ενέχυρα και κάθε μορφής ασφάλειες των πιστωτών διατηρούνται για την εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από τα ομόλογα, εστω και αν δεν υπάρχει συναίνεση του εχyuητή ή του τρίτου κυρίου του ενυποθήκου ή του πράχματος που αποτελεί αντικείμενο του ενέχυρου. Τα προνόμια διατηρούνται εφόσον προκύπτουν από σημείωση πάνω στα ομόλογα.

Σε κάθε περίπτωση για την εγγραφή και εξέλιψη προσημειώσεων και υποθηκών και την άρση των κατασχέσεων δεν οφείλεται τέλη ή δικαιώματα υπέρ του δημοσίου ή τρίτων.

4. Κατά της υπουργικής απόφασης που επιβάλλει αναγκαστική αύξηση κεφαλαίου ή μετοχοποίηση των οφειλών οι παλαιοί μέτοχοι που εκπροσωπούν το 1/3 του κεφαλαίου και τα μέλη του απερχομένου

διοικητικού συμβουλίου έχουν δικαίωμα αίτησης ακυρώσεως, για λόγους ακυρότητας της απόφασης και δικαίωμα προσφυγής, για λόγους ουσίας, αναφερόμενους στον καθορισμό του αριθμού και της τιμής των νέων μετοχών και γενικά στην κεφαλοποίηση των οφειλών της εταιρίας. Η αίτηση ακυρώσεως και η προσφυγή ασκούνται με το ίδιο δικόγραφο μέσα σε (15) ημέρες από τη δημοσίευση της κοινής απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενώπιον του Πενταμελούς Διοικητικού Εφετίου, το οποίο οφείλει να συζητήσει την υπόθεση κατά προτεραιότητα και να εκδώσει την απόφασή του σε ένα μήνα από την κατάθεσή της. Η αίτηση ακυρώσεως και η προσφυγή δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα. Η απόφαση του Δικαστηρίου είναι ανένκλητη και υπόκειται μόνο στο ένδικο μέσο της αναίρεσης, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε περίπτωση που δικαστήριο κρίνει την απόφαση μη νόμιμη, για τους παραπάνω λόγους, δεν ακυρώνει την πράξη, αλλά την μεταρρυθμίζει κατά την κρίση του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα φορολογικής δικονομίας. Αν η παραδοχή της προσφυγής ανατρέψει τα δεδομένα, στα οποία η Υπουργική απόφαση έχει στηριχθεί, ο Υπουργός δικαιούται να την ανακαλέσει.

Άρθρο 11.

Γραμματεία Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων.

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Γραμματεία Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΓΟΑΕ), που υπάγεται απευθείας στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

2. Έργο της γραμματείας είναι :

- α. Η εισήγηση προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή (ΓΕ) μέτρων για την εξυγίανση των επιχειρήσεων.
- β. Η προετοιμασία μελετών βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και η εισήγηση μέτρων προς τη ΓΕ.
- γ. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των αποφάσεων του υπουργείου από τις Τράπεζες και τον ΟΑΕ.
- δ. Η υποβολή εισηγήσεων στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και στη Τράπεζα της Ελλάδος για θέματα πιστωτικής πολιτικής που αφορούν τις υπό εξυγίανση επιχειρήσεις.
- ε. Ο συντονισμός των ενεργειών των τραπεζών, του δημοσίου και ιδιωτών για την εξασφάλιση της ομαλότητας έως τη λήψη οριστικών αποφάσεων σχετικών με την εξυγίανση των επιχειρήσεων.

3. Η ΓΟΑΕ για τη διαμόρφωση εισήγησης προς τη γνωμοδοτική επιτροπή λαμβάνει υπόψη της προτάσεις τραπεζών, Ν.Π.Δ.Δ. και λοιπών πιστωτών, εκπροσώπων των εργαζομένων στην επιχείρηση των

μετόχων ή εταιρών της επιχείρησης και όλων όσων έχουν έννομο συμφέρον.

4. Για την κάλυψη των αναγκών της ΓΟΑΕ σε προσωπικό συνιστώνται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας τρεις (3) θέσεις ανώτατων διοικητικών υπαλλήλων, εκτός της υπαλληλικής ιεραρχίας, από τις οποίες μία θέση Προϊσταμένου της ΓΟΑΕ και δύο θέσεις Προϊσταμένων τομέων της Γραμματείας. Ο Προϊστάμενος της ΓΟΑΕ διορίζεται με βαθμό Α ή Β. Οι προϊστάμενοι των τομέων διορίζονται με βαθμό Β.

Οι παραπάνω υπάλληλοι διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και οι αποδοχές τους κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν. 1256/1982.

5. Συνιστώνται επίσης για την κάλυψη των ίδιων αναγκών, δώδεκα (12) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Στις θέσεις αυτές προσλαμβάνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες με ειδική εμπειρία και γνώσεις σε θέματα επιχειρήσεων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η αμοιβή τους κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν.1256/1982

6. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να αποσπώνται στις θέσεις αυτές, λόγω της ιδιόζουσας φύσης των, και κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις, υπάλληλοι μόνιμοι ή με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982 (ΦΕΚ Α65) κατά προτεραιότητα από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και διαθέτουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση, ειδικά προσόντα. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διάρκεια της απόσπασης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια, αλλά είναι δυνατό να παρατείνεται με την ίδια διαδικασία δεν δημιουργεί δε προϋπόθεση μετατάξεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών αυτών και του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται και οι αποδοχές των υπαλλήλων που αποσπώνται κατά παρέκκλιση από τις ισχύουσες διατάξεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν. 1256/1982.

7. Στη Γραμματεία Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων συνιστάται Γνωμοδοτική Επιτροπή (ΓΕ) που ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο νόμο αυτόν. Η ΓΕ συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και αποτελείται από τον Προϊστάμενο της Γραμματείας ή τον αναπληρωτή του ως Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, καθένα από τα οποία και οι αναπληρωτές τους ορίζεται, αντίστοιχα, από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, το Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ), τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ) και τον ΟΑΕ. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η αμοιβή των μελών.

Χρέη εισηγητών και γραμματέα στην Επιτροπή, εκτελούν υπάλληλοι της Γραμματείας ΟΑΕ.

Άρθρο 12 Μεταβατική περίοδος.

Όπου να ολοκληρωθεί η οργάνωση της προβλεπόμενης από το νόμο αυτόν γραμματείας και να λειτουργήσει ο οργανισμός, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας μπορεί με απόφασή του να προβαίνει στις ρυθμίσεις που προβαίνει στις ρυθμίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 7-10 του παρόντος.

Άρθρο 13 Κανονισμοί - Εξουσιοδοτήσεις

1. Τα θέματα που αφορούν τη διάρθρωση, οργάνωση και λειτουργία των κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών και περιφερειακών υπηρεσιών του οργανισμού, τις θέσεις και την αμοιβή του κάθε φύσης επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού, την πρόσληψη, απόλυση, εξέλιξη και γενικά την κατάσταση του παραπάνω προσωπικού στην οικονομική διαχείριση, καθορίζονται με τους πιο κάτω κανονισμούς, που καταρτίζονται μέσα σε ένα έτος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού και εγκρίνονται με Προεδρικά Διατάγματα, που προτείνονται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας :

- α. κανονισμό διάρθρωσης, οργάνωσης και λειτουργίας.
- β. κανονισμό κατάστασης προσωπικού.
- γ. κανονισμό οικονομικής διαχείρισης.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να παραταθεί για ένα έτος η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου.

2. Το πρώτο διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια από την ισχύ του νόμου αυτού. Στο συμβούλιο εκπροσωπούνται με ένα μέλος η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, η ΚΕΔΚΕ και ΣΕΒ.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του οργανισμού, ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του νόμου αυτού.

Άρθρο 14.

Επί συμβάσεων εκμίσθωσης δημοσίων μεταλλείων, μετά την κήρυξη πτώχευσης της μισθώτριας εταιρίας η σύμβαση λύεται από της έκδοσης σχετικής βεβαιωτικής απόφασης του Υπουργού Ενέργειας και Φυσικών Πόρων η οποία δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως και το μεγαλείο περιέχεται στη δικαιοδοσία του δημοσίου το οποίο το διαχειρίζεται ελεύθερα.

Άρθρο 15.

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθεί ως νόμος του Κράτους.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ**

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ**

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜ. ΚΟΥΛΟΥΡΙΑΝΟΣ**

**ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 1983

**Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ**

Αθήνα, 5 Αυγούστου 1983

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1470

Τροποποιήσεις στη νομοθεσία του Συμβουλίου της Επικρατίας
και άλλες διατάξεις

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής ψηφισθέντα νόμον :

Άρθρο 17

Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του Ν. 1386/1983 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

- * 1. α. Σε περίπτωση που αποφασίζεται η ανάληψη της διοίκησης της επιχείρησης από τον οργανισμό, η διοίκηση ασκείται κατά περίπτωση από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που διορίζονται από αυτόν. Όταν η διοίκηση απαρτίζεται από περισσότερα από ένα πρόσωπα, συμμετέχει σ' αυτήν και εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση. Με την απόφαση που διορίζεται η διοίκηση ή με μεταγενέστερη απόφαση του Ο.Α.Ε. καθορίζονται η αμοιβή ή αποζημίωση των μελών της, που βαρύνει την επιχείρηση.
- β. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να αποσπώνται στον Ο.Α.Ε. υπάλληλοι μόνιμοι ή με οποιαδήποτε σχέση εργασίας απασχολούμενοι στο δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 6 του Ν. 1256/1982, προκειμένου να διατεθούν για τη διοίκηση ή λειτουργία του Ο.Α.Ε., ή (και) επιχειρήσεων του παρόντος νόμου.

Οι αμοιβές ή αποζημιώσεις των υπαλλήλων αυτών, για την απασχόλησή τους στον Ο.Α.Ε. και τις επιχειρήσεις καθίστανται με απόφαση του Ο.Α.Ε., με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 του Ν. 1256/1982. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τα γενικά έσοδα του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων ή των επιχειρήσεων στις οποίες παρέχουν την εργασία τους. Ο χρόνος υπηρεσίας των υπαλλήλων αυτών στον Ο.Α.Ε. ή τις επιχειρήσεις του παρόντος λογίζεται για όλες τις συνέπειες πλην της λήψεως αποδοχών, σαν πραγματική υπηρεσία στην οργανική τους θέση και η εργασιακή του σχέση με τον φορέα προέλευσής τους θεωρείται ότι δεν διακόπηκε ποτέ.

Σε περίπτωση αποχώρησης ή λήξης της απόσπασής τους με οποιοδήποτε τρόπο, επανέρχονται αυτοδίκαια στην θέση που κατείχαν πριν από την απόσπασή τους στον Ο.Α.Ε. Η ασφάλισή τους συνεχίζεται στον ίδιο φορέα που ήταν ασφαλισμένοι μέχρι την απόσπαση. Οι ασφαλιστικές εισφορές που βαρύνουν τους εργαζόμε-

νους καταβάλλονται από τους ίδιους παρακρατούμενες από την αμοιβή ή αποζημίωσή τους.

γ. Με τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης παύει η εξουσία των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων ή η συνέλευση των εταίρων διατηρούνται αλλά δεν μπορεί να αποφασίζει την ανάκληση των μελών της διοίκησης που διορίζει ο Ο.Α.Ε. ούτε για το ύψος των αμοιβών ή αποζημιώσεών τους. Για τη διάθεση των κερδών και τη δημιουργία αποθεματικών απαιτείται έγκριση του ΥΠΕΘΟ. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι κανόνες που διέπουν το εγκεκριμένο εταιρικό τύπο της επιχείρησης, εφόσον δεν αντιτίθενται στο σκοπό του παρόντος νόμου".

Η παράγραφος αυτή, όπως αντικαθίσταται, ισχύει από τη δημοσίευση του Ν. 1386/1983.

Άρθρο 18

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθεί ως νόμος του Κράτους.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ**

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ**

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΑΙΤΣΟΣ**

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 1984

**Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ**

Π Ρ Ο Ε Δ Ρ Ι Κ Ο Δ Ι Α Τ Α Γ Μ Α Υ Π ' Α Ρ Ι Θ . 3 4

Κανονισμός διάρθρωσης οργάνωσης και λειτουργίας του Οργανισμού Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων Α.Ε.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 1386/1983 "Οργανισμός Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων", Α.Ε.
2. Την απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας με αριθμ. 6572/3.8.1984 (ΦΕΚ 547/Β/1984) "Παράταση προθεσμίας του άρθρου 13 παρ. 1 εδ. α' του Ν. 1386/83".
3. Τη γνωμοδότηση του Ε.Τ.Ε. με αριθμ. 772/84, με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, αποφασίζουμε :

Άρθρο μόνο.

Εγκρίνεται ο ακόλουθος κανονισμός διάρθρωσης, οργάνωσης και λειτουργίας του Οργανισμού Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων, που καταρτίστηκε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε. από 13.9.84, ο οποίος έχει ως εξής :

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ Α.Ε.**

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

**Άρθρο 1.
Αντικείμενο Κανονισμού**

Ο Κανονισμός διάρθρωσης οργάνωσης και λειτουργίας του Οργανισμού Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (Ο.Α.Ε.) περιλαμβάνει τους κανόνες που διέπουν τη διοίκηση, τη διάρθρωση, οργάνωση και λειτουργία των Υπηρεσιών του.

././.

**Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Βασική Διάρθρωση

Άρθρο 2.
Διάρθρωση Υπηρεσιών.

1. Οι Υπηρεσίες του Ο.Α.Ε. διαρθρώνονται ως εξής :

- α) Διοίκηση
- β) Κεντρικές Υπηρεσίες
- γ) Περιφερειακές Υπηρεσίες

2. Στην Διοίκηση ανήκουν :

- α) Το γραφείο Διοίκησης
- β) Η νομική Υπηρεσία

3. Στις Κεντρικές Υπηρεσίες ανήκουν οι ακόλουθες Υπηρεσίες :

- α) Διεύθυνση Οικονομικών
- β) Διεύθυνση Μελετών
- γ) Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών
- δ) Διεύθυνση Διοικητικού.

4. Στις περιφερειακές υπηρεσίες ανήκουν :

Τα Παραρτήματα, Υποκαταστήματα και Γραφεία του Οργανισμού που μπορεί να ιδρύονται σε άλλες πόλεις της Ελλάδος, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου όπως προβλέπεται στο Άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 1386/63.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**Διάρθρωση και Αρμοδιότητες.
Διοίκησης****Άρθρο 3
Διοίκηση**

1. Τον Ο.Α.Ε. διοικεί εννεαμελές διοικητικό συμβούλιο. Το Δ.Σ. αποφασίζει για κάθε θέμα και ασκεί κάθε εξουσία για όλα τα ζητήματα που αφορούν τον Ο.Α.Ε. μέσα στα πλαίσια που διαγράφονται από τον ιδρυτικό του νόμο εκτός από εκείνα για τα οποία μόνο αρμόδιο όργανο είναι η Γ.Σ.

Ανώτατα εκτελεστικά όργανα του Ο.Α.Ε. είναι ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος. Ειδικότερα το Δ.Σ. που ενεργεί συλλογικά εκπροσωπεί τον Ο.Α.Ε. δικαστικά και εξώδικα, διοικεί και διευθύνει τις υπηρεσίες του οργανισμού και αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά τόσο την εσωτερική λειτουργία του όσο και τις συναλλαγές προς τρίτους.

Διορίζει, ανακαλεί, αντικαθιστά τα μέλη των προσωρινών διοικήσεων των επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του άρθρου 7 παρ. 1 του Ν. 1386/83.

Ελέγχει, εποπτεύει, παρακολουθεί, συντονίζει, και κατευθύνει το έργο των προσωρινών διοικήσεων των επιχειρήσεων που έχουν διορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1386/83.

Ιδρύει παραρτήματα, υποκαταστήματα και γραφεία του Οργανισμού στο εσωτερικό και καθορίζει του όρους ούστασής τους.

Προσλαμβάνει και απολύει το πάσης φύσεως υπαλληλικό και εργατικό προσωπικό και ορίζει τις αποδοχές τους.

Προσλαμβάνει τους Νομικούς Συμβούλους και Δικηγόρους και ορίζει την αντιμισθία τους.

2. Το Δ.Σ. μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την ενάσκηση όλων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του εκτός από εκείνες που απαιτούν συλλογική ενέργεια, ή μέρος αυτών, ως και την εκπροσώπηση του Οργανισμού, σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα μέλη τους ή όχι, καθορίζοντας ταυτόχρονα και την έκταση αυτής της ανάθεσης.

Άρθρο 4.

1. Το Δ.Σ. μετά την εκλογή του συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα και εκλέγει τον Αντιπρόεδρο.

Μπορεί δε να εκλέξει ένα ή περισσότερα πρόσωπα από τα μέλη του ως διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους καθορίζοντας ταυτόχρονα και τις αρμοδιότητές τους.

2. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. προεδρεύει των συνεδριάσεων αυτού. Τον Πρόεδρον απόντα ή κλυόμενον αναπληρεί σε όλη του την έκταση των αρμοδιοτήτων του ο Αντιπρόεδρος και αυτόν ο αρχαιότερος των συμβούλων.

Άρθρο 5.

1. Το Δ.Σ. συνεδριάζει στην έδρα του Οργανισμού και συγκαλείται από τον Πρόεδρο αυτού, τουλάχιστον δύο φορές το μήνα.

2. Απών σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπείται από άλλον σύμβουλο. Κάθε σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπεί ένα μόνο απόντα σύμβουλο.

3. Το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία όταν παρευρίσκονται πέντε τουλάχιστον σύμβουλοι.

4. Οι αποφάσεις του συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευομένων συμβούλων.

Άρθρο 6

1. Περὶ των συζητήσεων και αποφάσεων του Δ.Σ. τηρούνται πρακτικά.

2. Αντίγραφα ή αποσπάσματα των πρακτικών του Δ.Σ. επικυρώνονται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του.

3. Η αμοιβή όλων των μελών του Δ.Σ. καθορίζεται σύμφωνα με την παρ. 3 εδαφ. γ' του άρθρο 3 του Ν. 1386/1983.

Άρθρο 7.

Γραφείο Διοίκησης.

Το γραφείο Διοίκησης έχει τις εξής αρμοδιότητες :

α) Τη γραμματειακή υποστήριξη της Διοίκησης και του Διοικητικού Συμβουλίου. Με εντολή του Προέδρου του Δ.Σ. καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Δ.Σ. Επιμελείται της πρόσκλησης των μελών στις συνεδριάσεις, της κοινοποίησης της ημερήσιας διάταξης, της τήρησης των πρακτικών των συνεδριάσεων του Δ.Σ.

β) Την κάλυψη του τομέα δημοσίων σχέσεων και ειδικά την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν δημοσιεύματα του ημερήσιου και

περιοδικού τύπου καθώς και οργάνωση συνεντεύξεων. Συνεργασία με το γραφείο Δημοσίων Σχέσεων των Εταιριών που διοικεί ο Ο. Α. Ε. για την αντιμετώπιση αντίστοιχων θεμάτων. Συγκέντρωση και αξιολόγηση πληροφοριακού υλικού, σύνταξη δελτίων τύπου, οργάνωση και συντονισμό του έργου προβολής της δραστηριότητας του Ο. Α. Ε. και των Εταιριών που διοικεί.

Οργάνωση και Επιμέλεια κοινωνικών εκδηλώσεων όπως και φιλο-εενία προσκεκλημένων του Ο. Α. Ε.

Άρθρο 8.

Νομική Υπηρεσία.

1. Η Νομική Υπηρεσία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- α) Γνωστοποιεί για κάθε νομικό θέμα, μετά από ερωτήματα του Δ.Σ., του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των Προισταμένων των Διευθύνσεων.
- β) Συντάσσει τα σχέδια νόμων, Πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου και Προεδρικών Διαταχμάτων σχετικών με τις δραστηριότητες του Ο. Α. Ε.
- γ) Συντάσσει τους υπηρεσιακούς οργανισμούς, κανονισμούς εσωτερικής λειτουργίας και γενικά κάθε κανονισμό και οργανισμό, ως και τις τροποποιήσεις και αντικαταστάσεις αυτών.
- δ) Συντάσσει και θεωρεί τα σχέδια των συμβάσεων, σχετικά με τα νομικά θέματα και τις μονομερείς δικαιοπραξίες.
- ε) Χειρίζεται και υποστηρίζει τις υποθέσεις του Ο. Α. Ε. σε κάθε Δικαστήριο και Αρχή, με όλες τις ιδιότητες των διαδίκων.
- στ) Προστατεύει εξώδικα τα συμφέροντα του Ο. Α. Ε. σε κάθε Αρχή και σε τρίτους.
- ζ) Συγκεντρώνει και ταξινομεί τη σχετική με τον Ο. Α. Ε. νομοθεσία, νομολογία, γνωμοδοτήσεις και συμβάσεις, Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου, Προεδρικά Διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις και άλλες γενικές ή ειδικές πράξεις Διοικήσεως.

2. Τη Νομική Υπηρεσία αποτελούν οι παρακάτω τομείς :

- α) Τομέας Εργατικών Διαφορών, κοινωνικών ασφαλίσεων και παροχής νομικής βοήθειας στη Διεύθυνση Διοικητικού.

β) Τομέας Γενικών Υποθέσεων και παροχής νομικής βοήθειας στις Διευθύνσεις Οικονομικών, Μελετών και Τεχνικών Υπηρεσιών.

3. Ο τομέας εργατικών διαφορών, κοινωνικών ασφαλίσεων και παροχής νομικής βοήθειας στη Διεύθυνση Διοικητικού, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- α) Γνωμοδοτεί για κάθε νομικό θέμα σχετικά με την πρόσληψη, απόλυση, μισθολογική και βαθμολογική εξέλιξη και γενικά με την κατάσταση του προσωπικού του Ο.Α.Ε.
- β) Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα σχετικά με την κύρια και επικουρική ασφάλιση του προσωπικού του Ο.Α.Ε.
- γ) Εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τον Ο.Α.Ε. σε κάθε Δικαστήριο της χώρας, σε περιπτώσεις ασκήσεως αγωγών του προσωπικού κατά των αποφάσεων όλων των Δικαστηρίων της χώρας, παρίσταται δε και εκπροσωπεί τον Ο.Α.Ε. κατά την εκδίκαση αυτών.
- δ) Ασκει προσφυγές, αιτήσεις ακυρώσεως και αναιρέσεως στα Διοικητικά, Πολιτικά, Ποινικά Δικαστήρια, στο Συμβούλιο Επικρατείας και στον Άρειο Πάγο και εκπροσωπεί τον Ο.Α.Ε. στα Δικαστήρια αυτά.
- ε) Συγκεντρώνει και ταξινομεί την εργατική νομοθεσία και νομολογία σχετικά με τις παραπάνω υποθέσεις του Ο.Α.Ε.
- ς) Συντάσσει τύπους συμβάσεων για την πρόσληψη του προσωπικού του Ο.Α.Ε.

4. Ο τομέας γενικών υποθέσεων και παροχής νομικής βοήθειας στις Διευθύνσεις Οικονομικών, Μελετών και Τεχνικών Υπηρεσιών, έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες :

- α) Γνωμοδοτεί για κάθε νομικό θέμα που δεν ανήκει στις αρμοδιότητες του άλλου τομέα.
- β) Συντάσσει και θεωρεί τις συμβάσεις σχετικά με τις αγορές, μισθώσεις και εκτελέσεις των έργων του οργανισμού.
- γ) Παρέχει νομική βοήθεια σε όλες τις Διευθύνσεις και υπηρεσίες του Οργανισμού σε θέματα που δεν ανήκουν σε άλλον τομέα.

δ) Εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τον Οργανισμό σε κάθε Δικαστήριο της χώρας σε περιπτώσεις άσκησης αγωγών τρίτων ή του Οργανισμού κατά αυτών, ασκεί κάθε τακτικό ή ένδικο μέσο και εκπροσωπεί τον Οργανισμό κατά την εκδίκαση αυτών, εφόσον πρόκειται για υποθέσεις σχετικές με τις αρμοδιότητες του τομέα.

ε) Συγκεντρώνει και ταξινομεί τη νομοθεσία και νομολογία σχετικά με τις αρμοδιότητες του τομέα.

Στη Νομική Υπηρεσία ιδρύεται γραφείο Γραμματείας με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

Συγκεντρώνει και ταξινομεί τους φακέλους των δικαστικών υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις. Δακτυλογραφεί τα δικόγραφα και γενικά τα έγγραφα της Νομικής Υπηρεσίας. Συγκεντρώνει και ταξινομεί τη νομοθεσία και νομολογία που είναι σχετική με τον Οργανισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Αρμοδιότητες Ειδικών Συμβούλων.

Άρθρο 9.

Ειδικοί Σύμβουλοι.

Οι ειδικοί Σύμβουλοι αποτελούν συμβουλευτικά όργανα Διοίκησης του Ο.Α.Ε.

Γνωμοδοτούν ή εκπονούν μελέτες πάνω σε γενικά ή ειδικά θέματα του Ο.Α.Ε. και παρακολουθούν την εκτέλεσή των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'.

Διάρθρωση και Αρμοδιότητες Κεντρικών Υπηρεσιών

Άρθρο 10.

Διεύθυνση Οικονομικού.

1. Τη Διεύθυνση Οικονομικού αποτελούν οι παρακάτω υπηρεσιακές μονάδες :

α) Τμήμα Οικονομικής Ανάλυσης και Ελέγχου.

β) Τμήμα Χρηματοδότησης

γ) Τμήμα Προγραμματισμού

δ) Λογιστήριο

ε) Τμήμα Μηχανογράφησης

Στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Οικονομικού και των τμημάτων της, περιλαμβάνονται τα εξής θέματα :

α) Τμήμα Οικονομικής Ανάλυσης και Ελέγχου :

1. Παρακολούθηση της οικονομικής πορείας, έλεγχος της διαχείρισης και ενέργειας για την αναμόρφωση του οικονομικού προγραμματισμού του Ο.Α.Ε. και των επιχειρήσεων των οποίων ο Ο.Α.Ε. έχει αναλάβει τη διοίκηση. Υποβολή διμηνιαίων σχετικών εκθέσεων στις Διοικήσεις των επιχειρήσεων και στη Διοίκηση του Ο.Α.Ε.
2. Παρακολούθηση του έργου των προσωρινών Δ.Σ. των Εταιριών που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1386/83 που αφορά την απογραφή, τη σύνταξη ισολογισμού έναρξης και τη διαπίστωση της καθαρής θέσης.
3. Φροντίδα για τον ενιαίο τρόπο παρουσίασης των στοιχείων της οικονομικής κατάστασης και πορείας των εταιριών.
4. Παρακολούθηση και προτάσεις για τη βελτίωση της οργάνωσης των οικονομικών υπηρεσιών των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε.

β) Τμήμα Χρηματοδότησης :

Διενέργεια κάθε πράξης σχετικής με τη διαχείριση, απόκτηση και παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων του Ο.Α.Ε.

Εφαρμογή των διαδικασιών που υλοποιούν τις αποφάσεις του Ο.Α.Ε. και των εξουσιοδοτούμενων οργάνων για την :

1. Λειτουργία του Ο.Α.Ε.
2. Χορήγηση δανείων κάθε μορφής καθώς και εγγυήσεων για την εξασφάλιση δανείων στις επιχειρήσεις που ο Ο.Α.Ε. διοικεί.
3. Έκδοση ομολογιακών δανείων στο εσωτερικό ή εξωτερικό, με τους όρους και τις διαδικασίες που ορίζουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις :
4. Απόκτηση ομολογιών έκδοσης του δημοσίου ή οργανισμών και τραπεζών.
5. Μεταβίβαση μετοχών ιδίως σε εργαζόμενους ή στους φορείς εκπροσώπησης τους, σε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε κοινωφελή ιδρύματα, κοινωνικούς φορείς ή και ιδιώτες.

6. Σύναψη δανείων από το Ελληνικό Δημόσιο, την Τράπεζα της Ελλάδος, ή άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς του εσωτερικού με ή χωρίς την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου και αποδοχή καταθέσεων Ν.Π.Δ.Δ., δημοσίων οργανισμών και επιχειρήσεων που συμμετέχει ο Ο.Α.Ε.
7. Απόκτηση από τον Οργανισμό περιουσιακών στοιχείων στην περίπτωση ειδικής εκκαθάρισης (άρθρο 9 του Ν. 1386/83) και επιμέλεια για την εξασφάλιση των προτιμησιακών απαιτήσεων του Ο.Α.Ε. που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της προσωρινής από αυτόν διαχείρισης.

γ) Τμήμα Προγραμματισμού

Εκπόνηση και αναμόρφωση του ετήσιου και του πενταετούς προγράμματος του Ο.Α.Ε.

Συγκέντρωση, ταξινόμηση και επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων, λειτουργία τόσο του Ο.Α.Ε. όσο και των επιχειρήσεων που διοικούνται από τον Ο.Α.Ε.

δ) Λογιστήριο.

Τήρηση των λογιστικών βιβλίων του Ο.Α.Ε.

Σύνταξη του λογαριασμού του Ο.Α.Ε.

ε) Τμήμα Μηχανογράφησης.

Μηχανογραφική υποστήριξη των Διευθύνσεων του Ο.Α.Ε.

Άρθρο 11.

Διεύθυνση Μελετών.

1. Τη Διεύθυνση Μελετών αποτελούν οι παρακάτω υπηρεσιακές μονάδες :

α) Τμήμα Μελετών Βιωσιμότητας και Αξιολόγησης Επενδύσεων.

β) Τμήμα Μελετών Κεφαλαιακής Διάρθρωσης Επιχειρήσεων.

γ) Τμήμα Κλαδικών Μελετών και Έρευνας Αγοράς.

Στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Μελετών και Αξιολόγησης Επενδύσεων και των τμημάτων της περιλαμβάνονται τα εξής θέματα :

α) Τμήμα Μελετών Βιωσιμότητας και Αξιολόγησης Επενδύσεων :

Οι αρμοδιότητες του τμήματος έχουν ως εξής :

1. Επιμέλεια σε συνεργασία με τις προσωρινές διοικήσεις των εταιριών που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1386/83 της κατάρτισης των μελετών βιωσιμότητας των εταιριών.
2. Έλεγχος, αξιολόγηση και παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών προγραμμάτων του Ο.Α.Ε. και των επιχειρήσεων των οποίων ο Ο.Α.Ε. έχει αναλάβει τη διοίκηση.

β) Τμήμα Μελετών Κεφαλαιακής Διάρθρωσης Επιχειρήσεων :

1. Επιμέλεια και συγκέντρωση (επεξεργασία και παρουσίαση των απαραίτητων μετά την κατάρτιση της μελέτης Βιωσιμότητας) στοιχείων που απαιτούνται για τις διαπραγματεύσεις με τους μετόχους και πιστωτές για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με την επιβίωση των εταιριών που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 1386/83.
2. Μελέτη, εισήγηση και σύνταξη των αποφάσεων που προβλέπει ο Ν. 1386/83 για τις περιπτώσεις αναγκαστικής αύξησης του κεφαλαίου ή κεφαλαιοποίησης οφειλών με βάση την καθαρή θέση της επιχείρησης.
3. Προσδιορισμός του αριθμού, της τιμής και του τρόπου διάθεσης των μετοχών, όπως επίσης και προσδιορισμός των όρων έκδοσης ομολόγων του Ο.Α.Ε.

γ) Τμήμα Κλαδικών μελετών και Έρευνας Αγοράς.

1. Σύνταξη κλαδικών μελετών βιομηχανίας.
2. Προσδιορισμός του ρόλου της δραστηριότητας του Ο.Α.Ε. στο συγκεκριμένο κλάδο, όπως και σύγκριση της λειτουργίας των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε. με τις ομοειδείς εταιρίες του κλάδου.
3. Φροντίδα για τη συγκέντρωση, επεξεργασία και παρουσίαση των στοιχείων που αφορούν την έρευνα αγοράς και τις πωλήσεις στο εσωτερικό και εξωτερικό των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε., καθώς και του κατά περίπτωση κλάδου.
4. Συνεργασία με τους αρμόδιους για την προώθηση των πωλήσεων κρατικούς οργανισμούς, δημόσιες υπηρεσίες και επιμελητήρια, για συντονισμό των ενεργειών υλοποίησης της γενικότερης πολιτικής στα θέματα πωλήσεων.
5. Προτάσεις για λήψη των αναγκαίων μέτρων που εξασφαλίζουν

τη μελλοντική βιώσιμη πορεία των κλάδων και των εταιρειών που διοικεί ο Ο.Α.Ε.

Άρθρο 12.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

1. Τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών αποτελούν γραφεία ή τμήματα τα οποία καλύπτουν συγκεκριμένους κλάδους Βιομηχανικής δραστηριότητας και λειτουργούν με αποφάσεις της Διοίκησης οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές συνθήκες της περιόδου (αριθμός, δυναμικότητα εταιριών που διοικούνται κατά τη συγκεκριμένη περίοδο από τον Ο.Α.Ε. κλπ.).

Στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και των γραφείων ή τμημάτων της περιλαμβάνονται τα εξής θέματα :

Έλεγχος παρακολούθησης της υλοποίησης και ενέργειας για την αναμόρφωση του προγράμματος παραγωγής των επιχειρήσεων των οποίων ο Ο.Α.Ε. έχει αναλάβει τη διοίκηση.

Αξιολόγηση της οργάνωσης και των μεθόδων λειτουργίας της παραγωγής.

Μέτρηση και παρακολούθηση της παραγωγικότητας στα τμήματα όπως και στο σύνολο των μονάδων παραγωγής.

Έλεγχος των μελετών με βάση τις οποίες οι προσωρινές διοικήσεις προσδιόρισαν τα αποδοτικότερα παραγωγικά τμήματα των επιχειρήσεων που διοικούν.

Αξιολόγηση του υφισταμένου εξοπλισμού στις μονάδες παραγωγής.

Προτάσεις σε συνεργασία με τους υπεύθυνους των παραγωγικών μονάδων για βελτίωση των εξοπλισμών.

Τεχνική αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων.

Παρακολούθηση της εξέλιξης της τεχνολογίας κατά κλάδο.

Προτάσεις και ενέργειες για την εισαγωγή και εφαρμογή νέας τεχνολογίας καθώς και την ανάπτυξη εγχώριας. Συνεργασία με Α.Ε.Ι. και ερευνητικά κέντρα προς την κατεύθυνση αυτή.

Άρθρο 13.

Διεύθυνση Διοικητικού.

1. Τη Διεύθυνση Διοικητικού αποτελούν οι παρακάτω υπηρεσιακές μονάδες :

α) Τμήμα Προσωπικού

β) Τμήμα Εκπαίδευσης και Οργάνωσης.

γ) Γραφείο Διοικητικής Μέριμνας.

Στην Αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Διοικητικού και των τμημάτων της περιλαμβάνονται τα εξής θέματα :

α) Τμήμα Προσωπικού.

Οι αρμοδιότητες του τμήματος έχουν ως εξής :

Εφαρμογή των διαδικασιών και ρυθμίσεων που ισχύουν για την πρόσληψη, τις μεταθέσεις, τη λύση της σύμβασης εργασίας και την εξέλιξη του κάθε κατηγορίας προσωπικού του Ο.Α.Ε.

Τήρηση του Μητρώου του προσωπικού .

Παρακολούθηση των υφισταμένων ρυθμίσεων που αφορούν τις αμοιβές, τη χορήγηση αδειών, το ωράριο εργασίας, τα ασφαλιστικά θέματα και τις συνθήκες απασχόλησης του προσωπικού.

Παρακολούθηση της εξέλιξης, της σύνθεσης του αριθμού και των αμοιβών του προσωπικού των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε.

Παρακολούθηση των εργασιακών θεμάτων του Ο.Α.Ε. και των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε. καθώς και των σχετικών κανονισμών και νομικών ρυθμίσεων.

Εισήγηση στη διοίκηση του Ο.Α.Ε. επί των προτάσεων των διοικήσεων των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε. για θέματα εισοδηματικής πολιτικής.

β) Τμήμα Εκπαίδευσης και Οργάνωσης :

Κατάρτιση ετήσιων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για το προσωπικό του Ο.Α.Ε. και των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε.

Φροντίδα για την πραγματοποίηση προγραμμάτων επιμόρφωσης του προσωπικού σε συνεργασία με αρμόδιους οργανισμούς και εκπαιδευτικά κέντρα.

Εισήγηση επί αιτημάτων του προσωπικού που αναφέρονται σε εκπαιδευτικά θέματα.

Παρακολούθηση κάθε θέματος σχετικού με την οργάνωση τόσο του Ο.Α.Ε. όσο και των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε.

Συγκέντρωση των προτάσεων που αφορούν μεταβολές στην οργανωτική δομή του Ο.Α.Ε. και των εταιριών που διοικεί ο Ο.Α.Ε. , εισήγηση επί αυτών και παρακολούθηση της εκτέλεσης κάθε απόφασης σχετικής με οργανωτικά θέματα.

γ) Γραφείο Διοικητικής Μέριμνας.

Φροντίδα για τη λειτουργία του πρωτοκόλλου και του τέλεξ, της διανομής και διεκπεραίωσης της αλληλογραφίας και της τήρησης του αρχείου.

Φροντίδα για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, τη λειτουργία κυλικείου, την καθαριότητα των χώρων, την προμήθεια εξοπλισμού και γραφικής ύλης και την κίνηση των οχημάτων του Ο.Α.Ε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

Διάρθρωση και Αρμοδιότητες Περιφερειακών Μονάδων.

Άρθρο 14.

Με απόφαση του Δ.Σ. που ιδρύει τα παραρτήματα, υποκαταστήματα και γραφείο του Οργανισμού καθορίζονται και οι αρμοδιότητες των μονάδων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'.

Πρόεδρος - Αντιπρόεδρος.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι μόνιμης απασχόλησης, διορίζεται δε και ανακαλείται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

Ο Αντιπρόεδρος είναι μόνιμης απασχόλησης και είναι ένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται και ανακαλούνται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Άρθρο 16.

Ειδικοί Σύμβουλοι.

Οι ειδικοί Σύμβουλοι προσλαμβάνονται με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Με την απόφαση αυτή ορίζονται τα θέματα απασχόλησης των καθώς και η αμοιβή των.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'.

Τακτικό Προσωπικό.

Άρθρο 17.

Κλάδοι - Κατηγορίες - Βαθμίδες.

1. Το τακτικό προσωπικό κατατάσσεται σε κλάδους και κατηγορίες.

Σε κάθε κατηγορία το προσωπικό κατανέμεται σε βαθμίδες. Το προσωπικό κάθε κλάδου, κατηγορίας και βαθμίδας καλύπτει ορισμένο αριθμό οργανικών θέσεων και εξελίσσεται ανεξάρτητα με τη θέση που κάθε φορά έχει σε μισθολογικά κλιμάκια.

Κάθε μισθωτός εντάσσεται σε μισθολογικό κλιμάκιο, βαθμίδα, κατηγορία και κλάδο και καλύπτει οργανική θέση.

2. Οι κλάδοι αποτελούν διακρίσεις του προσωπικού ανάλογα με τα τυπικά του προσόντα.

Η κατηγορία αποτελεί διάκριση του προσωπικού του κλάδου ανάλογα με το αντικείμενο της απασχόλησής του.

Η βαθμίδα αποτελεί διάκριση του προσωπικού της κατηγορίας ανάλογα με τα ουσιαστικά του προσόντα, την εμπειρία του, την απόδοσή του και τις δυνατότητες εξέλιξής του.

3. Οι κλάδοι του προσωπικού με βάση τα τυπικά προσόντα είναι οι εξής :

- α) Κλάδος Σ.Ε. Στον κλάδο αυτό ανήκουν οι έχοντες τίτλο σπουδών στοιχειώδους εκπαίδευσης.
- β) Κλάδος Μ.Ε. Στον κλάδο αυτό ανήκουν οι έχοντες τίτλο σπουδών Μέσης Εκπαίδευσης.
- γ) Κλάδος Α.Ρ. Στον κλάδο αυτό ανήκουν οι έχοντες τίτλο σπουδών Ανώτερης Εκπαίδευσης.
- δ) Κλάδος Α.Τ. Στον κλάδο αυτό ανήκουν οι έχοντες τίτλο σπουδών Ανώτατης Εκπαίδευσης.

4. Οι κατηγορίες ανάλογα με την απασχόληση ορίζονται ως εξής :

α) Στελέχη Διευθυντικών θέσεων	Γ
β) Οικονομικοί	Ο
γ) Τεχνικοί	Τ
δ) Διοικητικοί	Δ
ε) Νομικοί	Ν
στ) Μισθωτοί Γενικών Υπηρεσιών	Γ.Υ

Τα μισθολογικά κλιμάκια στα οποία κατατάσσεται το προσωπικό είναι είκοσι οκτώ (28) :

Η κατανομή του προσωπικού κατά κατηγορία και βαθμίδα έχει ως εξής :

1. Κατηγορία Γ. Στελέχη Διευθυντικών θέσεων

Βαθμίδες	A
----------	---

Μισθολογικά κλιμάκια	4-1
----------------------	-----

Προσόντα : Πτυχίο ανώτατης σχολής και μεταπτυχιακές σπουδές σχετικά με το αντικείμενο της θέσης ή συναφής επαγγελματική εμπειρία.

2. Κατηγορία Ο. Οικονομικοί

Βαθμίδες	A	B	Γ	Δ
Μισθολογικά κλιμάκια	10-1	16-5	22-11	24-17

Προσόντα :

- α) Για μισθολογική εξέλιξη 24-11.
Απολυτήριο εξατάξιου σχολείου Μέσης Τεχνικής εκπαίδευσης και κατάλληλη συναφής προς την ειδικότητα εμπειρία καθώς και η κατά νόμο απαιτούμενη επαγγελματική άδεια.
- β) Για μισθολογική εξέλιξη 22-9.
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνικής Σχολής με αντικείμενο σπουδών συνεφές με τη θέση που καλύπτεται.
- γ) Για μισθολογική εξέλιξη 19-5.
Δίπλωμα Μηχανικού Ανώτατης Σχολής και ιδιότητα μέλους του Τ.Ε.Ε.

4. Κατηγορία Δ. Διοικητικοί :

Βαθμίδες	A	B	Γ	Δ
Μισθολογικά κλιμάκια	10-1	16-5	22-11	24-17

Προσόντα :

Άρθρο 19.

Μεταβατική περίοδος.

Ωπου να καταρτισθούν και εγκριθούν οι κανονισμοί που αφορούν θέματα σχετικά με τις θέσεις και την αμοιβή του κάθε φύσης επιστημονικού, διοικητικού και λοιπού προσωπικού, την πρόσληψη, απόλυση, εξέλιξη και γενικά την κατάσταση του παραπάνω προσωπικού και την οικονομική διαχείριση, τα θέματα αυτά ρυθμίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του Οργανισμού.

Στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος Διατάγματος.

5. Κατηγορία Ν Νομικοί :

Βαθμίδες	Α	Β	Γ
Μισθολογικά Κλιμάκια	10-1	16-5	20-11

Προσόντα :

Για μισθολογική εξέλιξη 20-1.

Πτυχίο Νομικής Σχολής, άδεια άσκησης επαγγέλματος και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου του Πρωτοδικείου, του τόπου στον οποίο είναι διορισμένος δικηγόρος.

6. Κατηγορία Γ.Υ. Γενικών Υπηρεσιών :

Βαθμίδες	Γ	Δ
Μισθολογικά κλιμάκια	22-11	28-17

Προσόντα :

α) Για μισθολογική εξέλιξη 28-15.

Απολυτήριο εξαταξίου Δημοτικού Σχολείου και κατάλληλη συναφής προς την ειδικότητα εμπειρία καθώς και η κατά νόμο απαιτούμενη επαγγελματική άδεια.

β) Για μισθολογική εξέλιξη 26-13.

Απολυτήριο τριταξίου Γυμνασίου και κατάλληλη συναφής προς την ειδικότητα εμπειρία καθώς και η κατά νόμο απαιτούμενη επαγγελματική άδεια.

γ) Για μισθολογική εξέλιξη 24-11.

Απολυτήριο εξαταξίου Σχολείου Μέσης Τεχνικής εκπαίδευσης και κατάλληλη, συναφής προς την ειδικότητα, εμπειρία, καθώς και η κατά νόμο απαιτούμενη επαγγελματική άδεια.

Άρθρο 18.

Αριθμός και Κατανομή Οργανικών θέσεων.

Ο αριθμός και η κατανομή των οργανικών θέσεων καθορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Ε. ανάλογα με τις υφιστάμενες εκάστοτε ανάγκες.

α) Για μισθολογική εξέλιξη 24-11.

Απολυτήριο εξαταξίου Σχολείου Μέσης εκπαίδευσης σε συνδυασμό ενδεχόμενα με πρόσθετα απαιτούμενα για την άσκηση της ειδικότητας προσόντα.

β) Για μισθολογική εξέλιξη 22-9.

Πτυχίου Ανώτερης Τεχνικής Σχολής με αντικείμενο σπουδών συναφές με τη θέση που καλύπτεται.

γ) Για μισθολογική εξέλιξη 19-5.

Πτυχίο Ανώτατης Σχολής σχετικής με τις διοικητικοοικονομικές επιστήμες.

Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 1985

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 1386 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΣΤΟ Ν. 1386/83 - ΙΟΥΝΙΟΣ 1985

α/α		Ε Π Ω Ν Υ Μ Ι Α	Κ Λ Α Δ Ο Σ	Κ.Α.
ΣΥΝ. ΕΠΙΧ.	ΚΛΑ-ΔΟΥ			
1.	1.	ΦΙΞ Α.Ε.	ΒΙΟΜ. ΠΟΤΩΝ	21
2.	2.	ΕΛΛ. ΒΙΟΜ. ΖΥΘΟΥ		
3.	3.	ΚΑΤΣΑΡΟΥ - ΟΥΖΟ ΤΥΡΝΑΒΟΥ		
4.	4.	ΕΛΛ. ΖΥΘΟΠ. ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ Α.Ε.		
5.	5.	ΒΕΚΟ - ΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.		
	5.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
6-7	1-2	ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ - ΤΕΞΤΙΛΙΑ Α.Ε.	ΚΛΩΣΤΟΥΦ/ΓΙΑ	23
8.	3.	ΔΟΥΡΙΔΑΣ Α.Ε.		
9.	4.	ΒΕΛΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ Α.Ε.		
10.	5.	ΒΙΟΜΗΧ. ΕΝΔΥΜ. ΒΟΛΟΥ		
11.	6.	PERFIL Α.Ε.		
12.	7.	ΠΕΙΡΑΪΚΗ - ΠΑΤΡΑΪΚΗ Α.Ε.		
13.	8.	ΜΕΚΚΑ ΚΑΡΑΜΑΧΑΪΡΑΣ Α.Ε.		
14.	9.	ΑΡΙΣΤΟΝ		
15.	10.	ΒΙΟΝΥΛ ΑΒΕΕ		
16.	11.	ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ Α.Ε.		
17.	12.	ΑΘΗΝΑ Α.Ε.		
18.	13.	ΗΛΙΟΣ - ΚΩΝΣΤ/ΔΗΣ Α.Ε.		
	13.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
19.	1.	ΕΤΟΥΛΑ Α.Ε.	ΒΙΟΜ. ΥΠΟΔΥΣΕΩΣ	24
	1.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
20.	1.	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Α.Ε.	ΒΙΟΜ. ΧΑΡΤΟΥ	27
21.	2.	ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ Α.Ε.		
22.	3.	ΜΕΛ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.		
23.	4.	Ε.Γ.Α. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.		
	4.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
24.	1.	ΕΛΒΙΣΣΑΚ Α.Ε.	ΠΛΑΣΤΙΚΑ-ΕΛΑΣΤ	30
25.	2.	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΑΒΑΛΑΣ Α.Ε.		
	2.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		

α/α		Ε Π Ω Ν Υ Μ Ι Α	Κ Λ Α Δ Ο Σ	Κ.Α.
ΣΥΝ. ΕΠΙΧ.	ΚΛΑ- ΔΟΥ			
26. 27. 28.	1. 2. 3.	ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ Α.Ε. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ ΒΩΞΙΤΕΣ Α.Ε.	ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΕΣ	33
	3.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
29. 30. 31. 32. 33.	1. 2. 3. 4. 5.	ΒΙΟΒΑΛΒ Α.Ε. ΣΙΝΔΟΣ Α.Ε. ΦΑΝΕΣΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΜΑΚ ΜΕΤΑΛ Α.Ε. ΠΡΟΦΙΛΕ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ Α.Ε.	ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΕΣ	35
	5.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
34. 35. 36. 37.	1. 2. 3. 4.	ΤΕΜΕΑ Α.Ε. ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ ΑΤΕ ΠΥΡΚΑΛ Α.Ε. ΚΟΥΠΠΑΣ Α.Ε.	ΚΑΤΑΣΚ.-ΤΕΧΝΙΚ	
	4.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
38. 39. 40. 41. 42. 43.	1. 2. 3. 4. 5. 6.	ΜΙΝΙΟΝ ΑΕΒΕ ΝΤΑΙΜΣ ΑΕΒΕ ΕΛΙΝΤΑ Α.Ε. ΚΕΡΑΦΙΝΑ - ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ SUNLIGHT ΕΠΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΙ	ΛΟΙΠΕΣ	
	6.	Σ Υ Ν Ο Λ Ο		
43.		Γ Ε Ν Ι Κ Ο Σ Υ Ν Ο Λ Ο		

Πηγή : Στοιχεία φακέλων

Οι παραπάνω επιχειρήσεις είχαν υπαχθεί το 1985 στις διατάξεις του νόμου 1386/84.

Αρχισε η ολοκλήρωση των μελετών βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και οι διαπραγματεύσεις με τους μετόχους και τους πιστωτές των εταιριών.

Συμφωνία εξουχίανσης επιτεύχθηκε σε 21 επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές ήταν : Μιχαηλίδης (και οι δύο εταιρίες), Δουρίδας, Βέλκα, Πειραική - Πατραϊκή, Άριστον, Πουρνάρας, Αθηνά, Θεσσαλική, Αθηναϊκή Χαρτοποιία, Μ.Ε.Π. , Πλαστικά Καβάλας Α.Ε. Επιχειρήσεις, Μακεδονικοί Λευκόλιθοι, Βωξίτες Ελευσίνας,

Μακ - Μετάλλ, Τεμέα, ΠΥΡΚΑΛ, ΜΙΝΙΟΝ, ΕΛΙΝΤΑ, Κεραφίνα και ΕΛΑΣ.

Διαφωνία ΕΞευχίανσης προέκυψε σε δεκαεννέα επιχειρήσεις που άρ-
χισαν να οδηγούνται σε εκκαθάριση.

Οι επιχειρήσεις αυτές ήταν : Garsberg, 'Αλφα, Ούζο Τυρνάβου,
ΒΕΚΟ, Βιομηχανία Ενδυμάτων Βόλου, Περφίλ, Βιονόλ, 'Ηλιος, Ετου-
άλ, ΕΓΑ Λαδόπουλος, Ελβισάκ, Βιοβάβ, Σίνδος, Φανεστρόπουλος,
Προφιλέ Αλουμινίου, Σκαπανεύς, Κούπας, Ντάιμς & SUNLIGHT.

Στις εταιρίες αυτές που τελούν υπό εκκαθάριση εγκαταστάθηκαν οι
εκκαθαριστές που ορίστηκαν από τα δικαστήρια στη συνέχεια μετο-
χοποιούνται 215 δις δρχ. υποχρεώσεις των βιώσιμων επιχειρήσεων.

Από τα 215 δις δρχ. τα 122 δις είναι υποχρεώσεις προς την Εθνι-
κή, 150 δις προς άλλες τράπεζες, 41 δις προς την Ο.Α.Ε. και 37
δις προς το δημόσιο και άλλους φορείς του.

Στη συνέχεια ο Ο.Α.Ε. αναλαμβάνει τις μετοχές του δημοσίου με
ομόλογα πενταετούς διάρκειας και εκδίδει και το 50% των μετοχών
της Εθνικής με ομόλογα 20ετούς διάρκειας.

Ετσι η πλειοψηφία των μετοχών περιέχεται στον Ο.Α.Ε.

Επίσης οι επιχειρήσεις που κρίθηκαν υπό εκκαθάριση μπορούν να
αγοραστούν από επιχειρηματικούς φορείς.

Όπως αναφέραμε και προηγουμένως, ο Ο.Α.Ε. απαιτεί πλειοψηφία
των μετοχών των προβληματικών που κυμαίνονται από 55% έως και
70% - 75% του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου των χρεών.

Κατόπιν γίνεται γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρίας και
διορίζεται το διοικητικό συμβούλιο που όπως λογικά καταλαβαίνει
κανείς ο Ο.Α.Ε. κατέχει ένα μεγάλο μέρος του.

Παρατηρήσεις σχετικά με το εφικτό της οριστικής ρύθμισης του προβλήματος των προβληματικών επιχειρήσεων.

Η σημερινή κατάσταση των προβληματικών επιχειρήσεων και ο μεγά-
λος αριθμός των χρεών τους που ανέρχεται σε μερικές δεκάδες δις
δραχμές αποδυναμώνει την ανεπάρκεια του νόμου να λύσει το πρόβλη-
μα των επιχειρήσεων αυτών.

Ενώ τα χρέη των επιχειρήσεων κατά την υπαγωγή τους στον Ο.Α.Ε.
ήταν 158.649 δις δρχ., σήμερα έχουν υπερδιπλασιαστεί και υπολο-
γίζονται σε 600 δις δρχ. Σε αυτό το πρόβλημα τονίζονται ιδιαι-
τερα και οι κοινωνικές συνέπειες της άμεσης ρύθμισης που απαι-
τεί το πρόβλημα και κυρίως θέμα της ανερχίας του προσωπικού
(εργατικού - υπαλληλικού) των επιχειρήσεων που πρέπει να περά-
σουν στη φάση της εκκαθάρισης.

Σήμερα λοιπόν και κάτω από την πίεση των υπέρογκων χρεών των
προβληματικών επιχειρήσεων που αποτελούν μάλιστα για την ήδη
επιβαρυσμένη οικονομία μας, εμφανίζεται μία έκφραση από όλα τα
πολιτικά κόμματα για την άμεση ρύθμιση του προβλήματος όποιο
κι αν είναι το κόστος, οικονομικό ή πολιτικό.

Ετσι λοιπόν συζητείται :

1. Η οριστική απόφαση για το ποιές εταιρείες θα κλείσουν και ποιές θα συνεχίσουν την λειτουργία τους, κάτω από νέες συνθήκες παραγωγικότητας.
2. Ο διακανονισμός των χρεών τους ειδικά για αυτό το θέμα γίνεται εμφανή τα κενά του νόμου 1386/84 και αυτό γιατί δεν γίνεται καμμία εξειδικευμένη αναφορά στο τρόπο εκτίμησης και στη διαδικασία εξόφλησης των χρεών προς τους ξένους ωφειλέτες πιστωτές και προμηθευτές.

Στο άρθρο 7 του Ν. 1386 ρυθμίζονται γενικά και αόριστα οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων χωρίς να μελετάται με ακρίβεια η προέλευσή τους και αυτό λογικά απαιτεί τροποποίηση άρθρων του νόμου. Αυτή η τροποποίηση πρέπει να κινάται στα εξής πλαίσια :

1. Τρόπους και διαδικασίες εκτίμησης της περιουσιακής κατάστασης της κάθε επιχείρησης.
2. Καταγραφή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, όπως έχει διαμορφωθεί από το 1983 έως και σήμερα.
3. Εξόφληση ή οριστική ρύθμιση των χρεών της κάθε επιχείρησης.

Για να επιτευχθεί λοιπόν η οριστική λύση του προβλήματος, πρέπει οι τροποποιήσεις του Ν. 1386 να είναι συνδυασμός των 3 παραπάνω παραχόντων.

Θεωρώντας δεδομένο ότι η ανακάλυψη των κοινωνικών επιπτώσεων από τις αποφάσεις, αποτελεί ευθύνη της κυβέρνησης, επισημαίνεται το πρόβλημα που σχετίζεται με την εξόφληση των χρεών εξωτερικού

Εδώ δημιουργείται το πρόβλημα του διαφορετικού νομικού πλαισίου που επικρατεί στα κράτη όπου βρίσκονται οι πιστωτές, με συνέπεια μέχρι και σήμερα να μην έχει συμφωνηθεί συγκεκριμένη διαδικασία εξόφλησης των πιστωτών.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τον Νοέμβριο του 1983, όπου οι ξένοι δανειστές αναζητούσαν τις οφειλές τους από τις μητρικές εταιρείες.

Επίσης δεν έχει ακόμα ξεκαθαριστεί ποιά είναι το συνολικό ποσό του εξωτερικού χρέους των προβληματικών επιχειρήσεων.

Σε ένα άρθρο της εφημερίδας "ΕΘΝΟΣ" το 1986 το εξωτερικό χρέος κυμαινόταν μεταξύ 22 και 30 δις δρχ.

Το χρέος αυτό αναλύεται σε δύο τομείς :

- α. Το μισό προέρχεται από συνάλλαγμα που δανείστικαν - και δεν επέστρεψαν - οι προβληματικές επιχειρήσεις από ξένες τράπεζες.

β. Το υπόλοιπο μισό οφείλεται σε προμηθευτές από αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού .

Τα χρέη αυτά έχουν "παχώσει" από την ημέρα υπαγωγής των προβληματικών επιχειρήσεων στον Ο.Α.Ε.

Αν και τα δάνεια αυτά αποτελούν ιδιωτική υπόθεση μεταξύ ξένων τραπεζών και επιχειρήσεων ο Ο.Α.Ε. σε συνεργασία με την Ε.Τ.Β.Α θα διαπραγματευθεί ένα συνολικό δάνειο για την ρύθμιση των συγκεκριμένων χρεών προς ξένες τράπεζες.

Σ' αυτό το σημείο ο Ο.Α.Ε. αναλαμβάνει για πρώτη φορά δέσμευση για την εξόφληση του εξωτερικού χρέους των προβληματικών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ : Αρχές του 1990 και το χρέος των προβληματικών ανέρχεται σε εκατοντάδες δις δραχμές. Ο Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας στις τελευταίες δηλώσεις αναφέρει ότι όσες επιχειρήσεις έχει αναλάβει η Ε.Τ.Ε. προτίθεται να διαπραγματευθεί την αγορά τους από ιδιώτες επιχειρηματίες ξένους ή Έλληνες σε περίπτωση βέβαια που θα μπορέσουν να τις φέρουν σε καλύτερα οικονομικά επίπεδα.

Το συμπέρασμα που βγαίνει από τις δηλώσεις του Διοικητή της Εθνικής Τράπεζας είναι ότι κανένα νομοθετικό έργο από τα τρία που δημιουργήθηκαν από το 1979 μέχρι σήμερα δεν έφεραν κανένα θετικό αποτέλεσμα και το μόνο που κατάφεραν ήταν να υπερτριπλασιάσουν το χρέος των προβληματικών επιχειρήσεων και να επιβαρύνουν την οικονομία μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Κ

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 1990

Συμπερασματικά από τα προηγούμενα κεφάλαια διαπιστώνουμε πως καμμία προσπάθεια εξυγίανσης των προβληματικών επιχειρήσεων δεν καρποφόρησε.

Το μόνο αποτέλεσμα, ήταν η διατήρηση των επιχειρήσεων σε λειτουργία, με συνεχείς δανειοδοτήσεις.

Ένας τεχνητός τρόπος λειτουργίας που το μόνο που κατόρθωσε ήταν να συσσωρεύσει χρέη ύψους 600 δις δρχ.

Χρέη που κατέληξαν μία γάγγραινα για το Ελληνικό δημόσιο και το τραπεζικό σύστημα.

Ας δούμε όμως συγκεκριμένα για ποιές επιχειρήσεις αναφερόμαστε:

- α) Οι 42 επιχειρήσεις του Οργανισμού Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων.
- β) Οι 10 υπερχρεωμένες επιχειρήσεις που έχει υπό τον έλεγχό της η Εθνική Τράπεζα.
- γ) 16 επιχειρήσεις που τις μετοχές της έχει στο χαρτοφυλάκιο της η ΕΤΒΑ.

Από την Εθνική Τράπεζα ανακοινώθηκε πως στους πρώτους μήνες του 1990 θα ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις που έχει αρχίσει η Τράπεζα με Έλληνες και ξένους κεφαλαιούχους, καθώς και με κονσόρτιομ επιχειρήσεων για την πώληση 5 από τις 10 υπερχρεωμένες εταιρίες που βρίσκονται υπό τον έλεγχο της.

Ο Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας κ. Α. Γερμίδης ανακοίνωσε πως θα προχωρήσει στην άμεση αναδιάρθρωση του χαρτοφυλακίου της τράπεζας από τις υπερχρεωμένες επιχειρήσεις που έχει υπό τον έλεγχό της.

Σύμφωνα με πληροφορίες η εθνική τράπεζα σε πρώτη φάση θα ασχοληθεί με δέκα περίπου υπερχρεωμένες επιχειρήσεις που βρίσκονται υπό τον έλεγχό της.

Οι συνέπειες του προβλήματος των προβληματικών επιχειρήσεων πάνω στο τραπεζικό σύστημα γίνονται εμφανής στην Εθνική Τράπεζα η οποία δεν μπορεί να αποσπάσει από τον ΟΑΕ τις απαιτήσεις της μέρος των οποίων φτάνει σήμερα τα 210 δις δραχμές.

Ειδικότερα για το θέμα η τράπεζα έχει εγείρει αγχώη ενώπιον του ΟΑΕ για ληξενρόθεσμες ωφειλές 23 δις δραχμών ενώ ετοιμάζεται να καταθέσει αγχώη για άλλα 40 δις δραχμές.

Από οικονομικά στελέχη της Τράπεζας, επίσης, ανακοινώθηκε ότι η ΕΤΕ αρνείται να επιδοτήσει με νέα κεφάλαια τις προβληματικές επιχειρήσεις και μάλιστα τις μη βιώσιμες.

Ας δούμε όμως την περίπτωση του ΟΑΕ :

Μόνο πέντε από τις επιχειρήσεις του ΟΑΕ θα μείνουν στο δημόσιο ενώ άλλες δύο θα περάσουν σε φορείς του κράτους.

Εδώ είναι φανερό πως το δημόσιο επιθυμεί να βγάλει από την πλάτη του, το βάρος που ονομάζεται "προβληματικές επιχειρήσεις".

Το σχέδιο του αναπληρωτή Υπουργού Βιομηχανίας κ. Γ. Γιάνναρου προβλέπει :

Στον ΟΑΕ μένουν:

- Πειραική Πατραϊκή
- Συγκρότημα Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων Σκαλιστήρη (τρεις εταιρίες).
- ΕΤΕΚΑ (θυγατρική ΠΥΡΚΑΛ).

Η ΠΥΡΚΑΛ πάει σε φορέα βιομηχανίας αμυντικού υλικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και η ΛΑΡΚΟ στην ΕΛΕΒΜΕ.

Κερδοφόρες που θα πουληθούν :

- ΑΓΕΤ Ηρακλής και θυγατρικές της.
- Αθηναϊκή Χαρτοποιία (SOFTEX)
- ΕΛΙΝΤΑ
- ΜΙΝΙΟΝ
- Πλαστικά Καβάλας
- Πουρνάρας
- Κεραφίνα
- Βέλκα

Για την 2η φάση

- ΤΕΜΕΑ
- Δουρίδας
- Αριστον
- ΕΠΑΣ - Σωτηρόπουλοι
- Τεετίλια

- Μιχαλιδης
- Θεσσαλική
- ΒΙΕΞ
- ΕΓΑ Χαρτοποιία Δυτικής Ελλάδας
- ΜΑΚ - ΜΕΤΑΛ
- ΑΙΤΝΕΡ

Οι υπόλοιπες προβληματικές βρίσκονται ήδη σε εκκαθάριση εδώ και 3 χρόνια, χωρίς όμως - παρά τις αλλεπάλληλες δημοπρασίες - που έχουν γίνει, έχουν πουληθεί παρά 2-3 και αυτές σε φορείς του Δημοσίου.

Το σχέδιο του κ. Γιάνναρου αναφέρει ότι περισσεύουν 8.000 άτομα σε 28.000 εργαζόμενους, που απασχολούν οι παραπάνω εταιρίες και χαρακτηρίζει το ταμείο ανεργίας "δεξαμενή" που σε 12 μήνες θα μπορέσει να τους μετεκπαιδεύσει και να βρούνε δουλιά σε άλλη ειδικότητα.

Από τα παραπάνω είναι φανερό πως ο δημόσιος τομέας επιθυμεί να πουλήσει έστω και το 30% ή 40% των μετοχών των προβληματικών επιχειρήσεων σε Έλληνικές ή Ξένες επιχειρήσεις που θα αναλάβουν να κάνουν και επενδύσεις συγχρόνως.

Η πώληση αυτή πρέπει να γίνει μέσω ειδικών τραπεζών ή οργανισμών.

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες, έχουν ήδη ζητήσει να αναλάβουν το έργο αυτό οι τράπεζες "ΦΕΡΣΤ ΒΟΣΤΟΝ" και είχε ανατεθεί πριν από δύο χρόνια η μελέτη των επιχειρήσεων της ΕΤΒΑ, καθώς και των προβληματικών του ΟΑΕ, αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Αυτές είναι οι τελευταίες πολιτικές εξελίξεις στο θέμα των προβληματικών επιχειρήσεων, χωρίς όμως να έχει συγκεκριμενοποιηθεί καμία οριστική πολιτικοοικονομική γραμμή, είτε από την πολιτεία είτε από οικονομικούς φορείς των ίδιων των επιχειρήσεων.

Συμπέρασμα λοιπόν πως το πρόβλημα των προβληματικών επιχειρήσεων παραμένει άλυτο επιβαρύνοντας σε σοβαρό βαθμό την ήδη επιβαρυσμένη Ελληνική οικονομία.

